

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 34 (87)

TORONTO, Ontario, 1951 m. Rugpjūčio (August) mėn. 23 d.

Kaina 10¢

1704

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

LIETUVOS LEGENDA

Pati pirmoji ir svarbiausioji išeivijos problema yra tautinio išsilikimo problema. O tautinio vieneto išlikimas priklauso nuo augančios kartos išlikimo. Nieka visos mūsų pastangos, sielavartas ir kovos, jei Lietuvai nebus išsaugota auganti karta, jei jos dvasia apaugus svetimomis kerpėmis. Tai didelė problema, labai sunkiai išsprendžiama, bet esminė, tad nuolat svarstytina. Nuolat turime ja rūpintis, ieškoti būdų, kelių ir priemonių.

Liūdną reiškinį matome mūsų senosios kartos išeivijoje, kur jaunijoje kartoje dažnai nebe-matome ne tik jausmo savo tėvų žemei, ne tik meilės savajai tautai, bet kartais nebesusikalbame su jais lietuviškai. Bet dar liūdniau, kad ir naujosios išeivijos tarpe pasitaiko šeimų — tėvų lietuvių, net vadinamų inteligentų — kurių vaikai sąmoningai pratinami kalbėti svetima kalba. O ką jau kalbėti apie kokį tautinį sąmoningumą. Politinių pabėgėlių tarpe, kurie sakosi pasi-salinę ir užsienius tik laikinai, kovai tėti, tai dangaus keršto šaukiant dėmė, nepateisinama jokiais sumetimais. Tai gadinamas kūdikio dvasios, iš augančio žmogaus išplėšimas jo gyvenimo ateities turinio. Tokie tėvai turėtų atsiminti, kad ir pedagogikos pirmasis reikalavimas yra pirmiausia išmokyti vienos gimtosios kalbos, o tik po to svetimą. Kitaip kūdikio galvoje pasidaro įvairūs ir savo gyvenime jis niekad nei vienos kalbos gerai nemokės. Žmogus gali kalbėti daugeliu kalbų, bet galvoti tegali viena, gimtąja kalba. Jis kalbėti mokosi tuo pat metu, kai moko-si galvoti ir negali mokytis galvoti dviem kalbom arba kažko-kio žargonu, kurio jį moko peršamos kalbos gerai nemoka tėvai. Tėvai turi atminti, kad ne-taisyklinga kalba savo mintis pradėjęs reikšti kūdikis, niekad gyvenime neišmoks taisyklingai reikšti savo minčių jokia kalba. O tas, kuris savo galvojimo bren-dimo amžiuje į vieną kalbą gerai įsigyvens, vėliau lengvai galės išmokyti bent kelias kalbas ir kiekviena galės teisingai išsi-reikšti, nes jo galvoje nebus kratinio.

Stambiosios mūsų išeivijos kolonijos JAV mums aiškiai įrodė, kad lietuvių išsilikimą gyva, su visais lietuviškais papročiais, ten, kur lietuviai gyvena dides-nėmis masėmis, izoliuoti nuo ki-tjų tautų ir savyje bendruomenė-jų galeidami apsirūpinti visus savo reikalus. Tokie yra, pav., Pensilvanijos anglies kasyklų mažųjų miestelių gyventojai, ku-rių daugelis ir po 30-40 metų ten išgyvenę dar nemoka angliskai. Ir jų vaikai taip pat lietuviškai kalba. Bet tie, kurie gyvena di-desniuose miestuose, kurių vai-akai susiliejo su angliškai kalban-čios visuomenės gyvenimu, jau yra kitoki. Jie moka angliskai, o jų vaikai dažnai nenori net kal-bėti lietuviškai arba ir nebemo-ka. Lietuvių išlikimo stipri čia tik tose šeimose, kurių tėvai ja skiepijo vaikams. Kaip vaikas galėjo išgyti lietuviško jausmo, jei iš tėvų ir kaimynų nuo pat mažens vien bloga tegirdėjo apie Lietuvą — apie jos vargingą gy-venimą, sunkų darbą, baisius ne-patogumus, palyginus su did-miesčių gyvenimu, apie purvy-nus, mėšlų minimą ir tt. Tik tose šeimose, kur tebebuvo gyvi lie-tuviškosios kaimo idilijos prisi-minimai, jos romantiškoji dvasia tebeplėsdino, vaikai išgijo tam tikro misticizmo tėvų šaliar ir iš-laikė jai šiltą jausmą, jos net ne-matė.

Pensilvaniešius užsikonserva-vimas savyje gyvenime mums

dabar nepasiekiamas. Jis net ne-siektinas toks, koks ten yra, nes ten lietuvių laikosi daugiau iš inercijos, ne dėka sąmoningumo. Mūsų uždavinys ieškoti receptų, lietuvių išlaikyti ir augančios kartos širdelėsna įskiepyti aud-ringo miesto gyvenimo aplinkoj.

Šiose sąlygose pirmasis stul-pas, kuriuo remiasi visa mūsų ateitis, yra šeimos, tėvai. Jei jie savo vaikams įskiepytys pagarbą savajam kraštui ir meilę, jei še-moje Lietuva bus šventas žo-dis, minimas su pietizmu, bet ne su panieka, ir vaikučiams tas kraštas taps skaisčios saulės šalimi. Lietuva turi tapti vilio-jančia legendų žeme. Tėvų parei-ga įskiepyti ir savų kūdikių širde-lės Lietuvos mitą, kuriam sukuri-ti turi būti sukauptos visos mūsų pajėgos. Ir spauda, ir mokyklos, ir gyvas žodis turi jį ugdyti, puo-selėti ir skiepyti į jaunimo širdis. Jei Lietuvos mitas įsiviešpataus mūsų augančios kartos širdyse, neišbėks jū iš lietuviškosios ben-druomenės eilių jokios bangos. Tų bangų mės pašalinti nepajė-gsime, bet šitą atramą — nenuga-limą molą — galime duoti. Pri-valome duoti.

Mes dažnai jaudinamės dėl menkų dalykų. Tėvai patriotai sielojasi ir tarp savęs dažnai pa-sikalba, ką daryti, kad vaikai bežaisdami dažnai angliškai grie-biasi. O kaip nesigriebs angli-kalbos, kad dievas žino būdams mokyklose ar vaikų darželiuose išmoksta angliškų žaidimų, kur visos formulės angliškos. Ne-jaugi jie sugebės jas išversti ir lietuvių kalba? Raskim tokių žai-dimų, kurie pajėgtų nustelbti mokyklose išmokstamus angliš-kuosius, išmokykim jų, jie žais lietuviškai. Nevers jų į anglų kal-bą. Juk, turbūt, dažno mūsų jie paklausia: "Tėveli, Mamyte, ką jūs žaisdavot, kai buvot mažai?" Jie nori žinoti ir taip pat žaisti. Jei mes nepajėgiam patys ir ne-randam būdų bei priemonių vai-kuos išmokyti lietuviškų žaidimų, nekaltinkim vaikų. Nenorėkim, kad jie būtų už mus pranašesni.

Bet tai dar nėra taip pavojin-ga, jei vaikai savo širdy neįsijaui-si lietuviškąją legendą, Lietuvos mitą, jei nuolat žino, kad jie lie-tuviškai, ten kažkur esančio to-čio miesto, gražaus krašto vaikai.

Lietuvos, lietuviškosios senovės mitas suintensyvino mums tautinį atgimimą, išjudino tautą ir davė drąsos nepriklausomo gy-venimo ryžtui. Lietuvos mitas te-gali atlaikyti mums lietuviškąją dvasią ir tėvų žemės ilgesy au-gančioje išeivijos kartoje. Jis tu-rėtų būti vienas pagrindinių pos-tulatų mūsų jaunimo auklėjime išeivijoje, jam turi būti pajung-tos visos mūsų pastangos ir ku-riamosios priemonės.

Taigi, skelbim tėvų žemės mitą. Pasakokim Lietuvos legen-dą. Ne išmislą, ne melą, bet tą pačią, kuri yra mūsų kiekvieno širdin įžengus ten sauleteklių ža-rose, vakaro šventoje tyloje, vy-turėlio dainoj, lakstutės suoki-me, rudenio vėsulios ir žiemos spėgų grožybė. Ne išmislą, bet tą pačią, kuri ir mus gaivina ir vaikučius užburs.

JAV jau turi atominę artileriją

Newsweek žurnalas praneša, kad JAV karinė vadovybė jau išbandžius artileriją su atomi-niais sviediniais. Ji pakeisianti visą kariavimo būdą. Kartu bu-vė išbandyti ir kiti atominiai ginklai. Dalis tų ginklų jau ma-siniai gaminama.

Atominės artilerijos dėka ka-ro metų nebebūsi pavojingos sovietų armijų masės, kurios vir-siančios nedaug daugiau, kaip mėsa patrankoms, rašo žurnalas.

Pabaltiečiai atsakė rusų imperializmo gynėjams

Reaguodama į Achesono pa-reiškimą, kad bolševikinė Rusi-ja tęsia imperialistinę carų laikų politiką, pavargdama visą eilę tautų, rusų emigrantų grupė NY Times skiltyse paskelbė mūsų kėlis kartus minėtą pareiški-mą, kad senoji carų Rusija savo ribas išplėtusi ne agresinių tikslų vedama. Į tą pareiškimą dabar formaliai reagavo Free Europe komiteto latvių, lietuvių ir estų patariamųjų grupių pirmininkai, išspausdinę savą pareiškimą — ilgą atvirą laišką tame pat New York Times.

Laiške išskaičiuojamas ilgas sąrašas carinės Rusijos agresinių veiksmų prieš 3 Pabaltijo tautas ir tvirtinama, kad ir dabartiniai Kremliaus valdovai tęsia tą pa-čią politiką, tik dar žiauresnėmis ir rafinuotesnėmis priemonėmis. Pabaltijo tautos, kurias aną pa-reiškimą pasirašė rusai vadina Rusijos mažumomis, apsiprendė 1918 m. — sakoma laiške, — ir jo-kios pagalbos iš jų nereikalingos. Jie turi pasirūpinti, kad, komu-

nizmo pančiams trūkus, būtų iš-laisvintos ir kitos rusų pavergtos tautos — ukrainiečiai, gudai, gruzinai ir kt.

Labai griežtai į anų didžiari-sių pareiškimą reagavo ukrainie-čiai, kurie savo spaudoje paskel-bė visą eilę straipsnių, įrodančių tų pačių rusų, kurie pasirašė aną laišką, viešus pasisakymus už iš-laikymą rusų imperijos su viso-mis pavargtomis tautomis. Prieš angliškai kalbančiąją visuomenę ryškiausiai ukrainiečių vardu pa-sisakė Georgetown universiteto prof. Dr. L. E. Dobriansky viešu laišku The New York Times re-

PABĖGUSIEJI IS LIETUVOS JAU SAUGIOJE VIETOJE

Neseniai į Švediją pabėgę 3 lietuviai, kurie surišo laive bu-vusius rusus, naujai gautomis ži-niomis, yra pasišalinę iš Švedijos ir saugesnę vietą.

Rugpjūčio 15 d. Lenkijos vy-riausybė formaliai kreipėsi į Šve-dijos vyriausybę, reikalaujama išduoti 12 pabėgusių jūrininkų. Du iš jų, jauni vyrai, yra parei-kę, kad jie pabėgė dėl to, jog Lenkija ruošiantis kariuoti prieš Vakarus Sovietų vadovybę, o jie nenorėję kautis prieš vakarie-čius. Švedijos vyriausybė yra nu-sistatčiusi jų neišduoti.

Laikas įvykiams jau bus pribrendęs

(Niujorko bendradarbio Almaus)

Politinės, kultūrinės bei tarptautinės aktualijos

• Patikimi šaltiniai patvirtina, jog tam tikras skaičius Rytų Europos aukštųjų karininkų — pabėgėlių — jų tarpe ir lietuvių, jau antra savaitė "konferuoja" Vašingtone. Šitai papildė mūsų žinias praeituose "TŽ" nune-ruose.

• Lietuvių Tėvų Komitetas Niujorke rugpjūčio mėn. 3 d. nu-tarė, jog palankiausios sąlygos įvesti liuanistikos kursą pra-džios mokyklos mokiniams būtų Aprišimo parapijoje, Brook-lyne, administruojamoje kun. N. Pakalnio. Tuo reikala Tėvų gru-pė susidendant iš Pr. Naujokai-čio, K. Vasilausko, V. Klimavi-čiaus, M. Senkaus ir J. Zuko pa-rėngę platų "Pro Memoria", ku-rį klebonas kun. Pakalnis nuosir-džiai priėmė ir pareiškė paremi-sią lietuvių tėvų norą visomis išgalėmis. Memorandumas, nu-rūžius priežastis, buvo prašoma esamoje parapijos pradžios mo-kykloje įvesti du naujus moky-tojų etatus, kurie, privalomai, visiems lietuvių kilmės vaikams dėsytų lietuvių kalbą ir litera-tūrą; Lietuvos istoriją, Lietuvos geografiją, lietuvių dainas, tauti-nios šokius bei žaidimus ir tiky-bą lietuvių kalba.

• Lituanistikos Institutas no-rimas įsteigti Niujorke gyvenan-čiam lietuvių akademiniam jau-nimui, realiai įžiūrint būsimąjį trūkumą atgimtančiojo laisvojo Lietuvoje. Sprendžiamasis posė-dis įvyks šią savaitę Brooklyn. Institutas praverstų ciklą viešų, jų paskaitų, o taip pat tikrie-siems studentams užtikrintų akademinio lygio studijas iš visų lituanistikos šakų. Tai būtų ne-pelno organizacija.

• JAV laivyno šaltiniai pa-tvirtina, jog Sovietų Baltijos lai-vyno bazė ir štabas yra Talino uoste. Baltišk yra antros eilės raudonųjų laivyno tvirtovė.

"Kadangi Pentagonas visada turi prileisti, kad rusų moksli-ninkams yra žinoma, ką Ameri-kos mokslininkai daro, tai armi-ja jau turi planus, kaip apsaugoti savo kariuomenę nuo atominės artilerijos.

Esą, su raketinių bombų pavo-jumi būsią kovojama jas išspro-dinant prieš taikinius specialio-mis priešais jas paleistomis bom-bomis, kurios tas raketas suspro-gdins pačios sprogdomos bent už pusės mylios.

jorkiečių priešlėktuvinę apsau-gos tarnybą.

• Ūmai pasikeitė JAV gene-ralinio štabo karinės strategijos dogma, kai vadovauja JAV lai-kašiai paskelbė, jog išgarbin-tieji B-26 bombonešiai niekam netikė, nes sovietų MIG-15 nai-kinantuvai gali lengvai prie jų prieiti. Vėl buvo grįžta prie seno-sios karo aviacijos tezės: tinklas oro bazių aplink visą galimo priešio teritoriją, kurio atomi-niai bombonešiai B-47 vidutinio didumo, bet pranešančio greičio, smigty priešui tikrais smūgiais. NYT karinis komentatorius už-tikrino, jog sovietai taip pat jau turi galingų bombonešių, kurie galėtų pasiekti su atominėmis bombomis Amerikos kontinento pramonės centrus. Tas pats as-muo nurodė, jog daugiau kaip 80 karo aviacijos bazių tinklas juo-sia Stalino imperiją. Aliaskoje — 8, Kanadoje — 5, Labradore — 2, Newfoundland — 3, Grenlandi-joje — 1, Azorų salose — 1, Ma-roke — 5, Ispanijoje — 3, Angli-joje — 16, Olandijoje — 3, Belgi-joje — 5, Prancūzijoje — 4, Vo-kietijoje — 11, Libijoje — 2, Jo-rdane — 1, Arabijoje — 1, Irake — 1, Korėjoje — 4, Japonijoje — 7.

• Bonnos vyriausybės "Balto-ji Knyga", kurioje reikalaujama Vokietijai sugrąžinti visas sritis jai priklausiusias 1937 metais, nebuvo palankiai sutikta Vakarų Sąjungininkų. Įdomu, jog NYT, nurodydamas specialiu žemė-lapiu lenkų ir lietuvių jūrininkų pabėgimo regioną Baltijoje, Lie-tuvos sieną pažymėjo toli už Ka-raliaučiaus ir vakarus.

KANADOS PRAMONĖ ATSAUGA PAVASARĮ

Dabartiniai Kanados pramo-nės sunkumai kyla, beabejo, dėl to, kad pagal karinės gamybos planavimus yra suvaržytos me-džiagos civ. pramonė, o karo pramonė vis dar negauna pakan-kamų užsakymų. Ir karinė Ka-nados pramonė lig šiol vertėsi veik vien savo vyriausybės už-sakymais. JAV užsakymų buvo už 100 milijonų dolerių. Da-bar sutarta, kad JAV duos užsa-kymų už 300 milijonų dolerių. Būsią padidinti ir Kanados vy-riausybės užsakymai. Kanados įmonės pavasarį turėsiančios už-sakymų už 1 milijoną dolerių. Jei Korėjoje ir pavyktų susitai-kinti, ginklavimosi tempas nebū-sias sumažintas. Laukiama, kad pasireikš didelis trūkumas plie-no, vario, aluminijaus ir žalvario.

Trūksią taip pat darbininkų. Sunkumams nugalėti teksis tar-tis su JAV. Pramonės gamyba aukščiausiai pakilsianti 1952 m. pabaigoje.

Išmoks, bet nevykdydys JAV nutarė pradėti Ciang-kaišeko kariuomenės apmokymą išlipimo iš jūros į sausumą. Na-tūraliai tenka daryti išvadą, kad jie bus ruošiami išlipti komunis-tinės Kinijos teritorijoje. Vašingtonas betgi skelbia, kad tai tik "Gynimosios programos dalis". Tik kažin ar Formozai, ar Kinijai ginti?

— Berlynas. — Sovietai ragi-na Rytų Vokietiją neprekiuoti su Vakarų Vokietija, bet gyvinti prekybos ryšius su Sovietų Są-junga.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Pasaulis vis tebelaukia, kad iš-sispręstų dvi atvirosios žaidžios, gresiančios kiekvieną dieną su-kelti naujų audrų. Tačiau praeitą savaitę šiuo reikalu mažai te-pažengta ir laisviau atsidūsti dar negalima.

Korėjoje paliaubų derybos te-bestovi vietoje. Vienu metu pasi-rodęs komunistų palankumas nuolaidoms tuojuos vėl nublan-ko ir derybos tebėra įstrigusios ginčė dėl neutralios zonos — kur ji turi būti išvesta. Abi pusės te-besilaiko savo nusistatymo: ko-munistai, kad ji turi eiti pagal 38 paralelę, o JT karinė vadovy-bė, kad ji turi eiti dabartinio fronto linija. Ji skelbia vieną tvirtą argumentą, kad vadovybė negali išstatyti pav-jams savo kariuomenės, palikdama ją stra-tegiškai nepatogiose sąlygose.

JT delegacijai pasiūlius, neut-ralios zonos klausimas pavestas pakomisijai, sudarytai iš abiejų pusių po du atstovus. Ta pako-misija jau pradėjo savo darbą, bet apie jo eigą nieko nepaskelb-ta ir nežadama skelbti tol, kol nebūs galutinai sutarta arba de-rybos nutrūks. Pilnosios komisi-jos darbus pertraukė.

Tuo tarpu JT kariuomenė, ma-tyt, norint paspausti, kad dery-bos greičiau vyktų, smarkiai puolė beveik visų frontu ir bom-barduoja komunistų susisiekimo linijas. Į pakrančių kelių bom-bardavimus įsijungė ir jūrų lai-vynas.

Tuo tarpu iškilo dar vienas in-cidentas, kad komunistai paskel-bė, kad JT dalinys įsiveržęs į ne-utralią Kaesong zoną ir ten vie-ną jų karių nukovęs, o antrą su-žeidęs. Komunistų delegacijos vadas Nam Il per radiją parei-ka-lavo satisfakcijos. JT vadovybė mano, kad tai turėjo būti šiaurės korėjiečių partizanai, bet ne JT kariai. Jų ir uniforma nebuvis tokia, kaip JT kariuomenės. Tuo reikalu vedamas tardymas, ad-miralas Joy dėl to tarėsi su gen. Ridgway, bet atsakymas dar ne-duotas.

Iš Korėjos įvykių dar prisimin-tinas faktas, kad Pietų Korėjos vyriausybė JAV ir kitoms val-sybėms, turinčioms savo kariuo-menę Korėjoje, išsiuntinėjo są-mokaitas už maistą ir kitas prekes, tų kariuomenių reikalui paimtas iš korėjiečių. Iš JAV reikalauja 100 milijonų dolerių.

Amerikiečiai nusprendė peror-ganizuoti P. Korėjos kario-menę, kurios dabar esą apie 80.000. Ji atitraukiama iš fronto linijų ir atliks 8 savaičių apmokymą JAV karininkų vadovybėje. Tie instruktoriai visą laiką buvo prie tos kariuomenės, bet apmo-kymui nebuvo laiko. Kariai i-frontą buvo siunčiami vos po 1 savaitės apmokymo, karininkų labai trūkstą, nes daugumas jų jau žuvo kovose. Apmokymas vyks netoli fronto linijų ir greta to sektoriaus, kur korėjiečiai vei-kė, kad, reikalui esant, jie vėl greitai galėtų būti įjungti į kau-tynas.

Irano derybos taip pat nejudą iš vietos. Britų delegacija prie-tą savaitę iškėlė savo siūlymų, kuriuos jie laiko praktiškiausiais, nes, esą, apsvaistytos bei numa-tytos visos tarptautinės naftos gamybos, paskirstymo ir preky-bos sąlygos. Esą, siūloma panai-kinti lig šiol veikusią Anglo Ira-nian Oil Co., perduoti viską Ira-nian Oil Co., bet praktiškai naft-os siurbimo, rafinavimo, paskirs-tymo ir pardavimo problemas palikti britų kontrolėje, nes Ira-nas neturi savų specialistų. Pelną siūloma pasidalinti pusiau. Ši šeštadienį Irano britų siūlymus atmetė. Buvo pažadėta sprendi-mą paskelbti tą patį vakarą, bet įsi-kišo Trumano atstovų Harri-

mah ir vyriausybė sutiko jo ne-skelbti, nes paskelbus, esą, grės-tų visiškąs derybų nutraukimas. Taigi šiuo metu derybos yra at-sidūrusios akligatvy ir teks ie-škoti naujų kelių.

Egipto vyriausybė pareiškė protestą prieš JAV, D. Britani-jos ir Prancūzijos rezoliuciją Sau-gumo Tarybai, kuria reikalauja-ma uždrausti Egiptui klyduyti laivų judėjimą per Sueso kana-lą. Egiptas sako, kad visas arabų pasaulis formaliai tebėra karo stovyje su Izraeliu ir jokiū būdu neleis, kad į Izraelį būtų veža-ma nafta, kuri priklauso prie ka-rininių medžiagų. Jei Saugumo Taryba tokią rezoliuciją priim-sianti, Egiptas jos nebusias. Ara-bų valstybės, esą, net visiškai uždrausią išvežti naftą iš savo krašto, jei ji būsianti vežama į Izraelį.

Tai grėstų naujom 'didelem komplikacijom Vidur. Rytuose, tačiau praktiškai Egipto grasinimas vargu ar gali būti įvykdytas, nes arabų pasaulis nėra visiškai vieningas. Britai kaip tik pereitą savaitę sudarė naują sutartį su Iraku, pagal kurią pelnas iš naft-os pasidalinamas pusiau. Egiptas, be to, turbūt, sueis į konflik-tą su Jordanu, nes šamokslininkų prieš Abdullah centrą pasirodė Egipte ir kaltinamųjų prieky stovi Mufti giminaitis ir buvęs legiono vadas El Tel, kuris taip pat Egipte, Jordanas beabejo rei-ka-laus jį išduoti.

Europoje didesnių įvykių ne-buvo. Komunistų jaunimo para-bai Berlyne tebesitęsė visą savi-aitę. Vėl buvo bandoma įsiveržti į vakarų sektorių, bet sienos jau buvo apstatytos ir nepasiekė. Vakariečiai palaidai atvykstan-čiais jaunuoliais betgi priima la-bai maloniai. Gatvėse buvo pa-statyti televizijos aparatai, kurių dar niekad nematė. Visa eilė kinų atidarė jiems savo duris i-nemokamus seansus, propagandą taip pat varoma per garsiakal-bius ir skleidžiamą literatūrą. Net Rytų sektoriuje namų sienos po dažnos nakties randamos nu-lipintos antikomunistiniais pla-katais.

Prancūzijos Plevien vyriausy-bė susidūrė su pirmuoju sunku-mu privačių mokyklų klausimu. Ją remia katalikai reikalauja privačias mokyklas remti, o so-cialistai ir radikaliosiosios prie-singai. Kadangi spalio mėn. įvyks provinciniai rinkimai, tai visos partijos nori savo nusi-statymą tuo reikalu išryškinti, o vy-riausybės laiveiui tai labai pa-vojingos uolos.

Į San Francisco konferenciją, šaukiamą rugsėjo 4 d. pasirašyti taikos sutarties su Japonija, So-vietų Sąjunga taip pat siunčia savo delegaciją, vadovaujamą Gromyko. Be to, joje dalyvaus: Zarubin, Paniuškin ir Golunski. Spėjama, kad jie atsivės savą su-tarties projektą ir stengsis su-kelti sau simpatijų Pietryčių Azijoje, paremdami Indonezijos reikalavimą reparacijų. Kad jų machinacijoms būtų užkirstas kelias, JAV ir D. Britanija pa-skelbė sutarties tekstą, paaiškin-damos, kad jis nebus keičia-mas, kad delegacijos kviečiamos ne jo svarstyti, bet pasirašyti ir kad pasirašymas įvyks rugsėjo 8 d. Tuo tarpu Japonų delegacija ruošiasi rusus paklausti viešai, kur yrai 340.000 japonų karo be-laisvių, lig šiol nepaleidžiamų namo, nors karas pasibaigė prieš 6 metus. Be to, japonai žada pa-neigti rusų pretenzijas į Kurilų salas, reikalaujamas jas grąžinti. Jos, tiesa, Jaltos konferencijoje buvo pripažintos rusar, bet Ja-ponai ginčija, nufodydami, kad ir carų laikais Rusija prie jų jo-kių pretenzijų nereiškė.

IŠ PAVERTGOS TĖVYNĖS

Veda ALMUS

Didelis nerimas tavorščiui
P. Kolcovui
emės ūkio ministru LTSR yra
justinaitis, bet ne jis, o jo "pa-
uotojas", Kolcovas davė vel-
LTSR ūkininkams dėl linų
pašarinio kultūrų ir bulvių
šiais metais. Jam kelia "di-
nerimą" sėjos padėtis 25 ra-
uose! "Respublikos" bulvių
inimas vykdomas labai nepa-
kinamai, skundėsi drg. Kol-
as birželio 10 d., nors visa
narybiniai laikraščiai nie-
daugiau ir neraišė, kaip tik
cino lietuvių ūkininkus sėti-
siškai nepakenčiama padėtis
su pašariniais runkeliais Vil-
us srityje". "Labai blogai
o respublikos traktorių sto-

Linkuvos rajonas sabotuoja

Tarybinė spauda visu įnirtingu
puolė Lietuvos Šiaurės Vakarų
aruočią, dėl atsilikimo "socialen-
tyne" kuo daugiausiai paga-
minti ir išvežti produktų. Sėja
buvus pavėluota, "socialistiniai
sėjos planai įvykdyti tik po kelis
procentus"... "Pirmyn į Komu-
nizmą" kolūkis turėjo linais ap-
sėti 49 ha, o apėjo vos 1/2 ha (!).
Linkuvos traktorių stotis turi 64
galingus traktorius. Bet į sėją iš-
ėjęs vos 31! Buvęs kaltas netin-
kamas remontas ir atsarginių da-
lių trūkumas... "Labai prastai
naudojamos arklinės sėjamos
mašinos".

Jurbarko rajone draskomi viensėdžiai

"Tiesos" gegužės 24 d. prane-
šime sakoma, jog šios apylinkės
kolchozai "Pirmūnas" ir "Tiesa"
po sėjos kelsis į naujas gyven-
vietes. "Pirmūno" net 35% kol-
chozininkų persikels, "Tiesos"
kolūkyje persikels tik 20 sei-
nių. Perkėlimui vadovauja sta-
tybos brigados vad. Buivydas.

Rusijos temas lietuvių kalbos egzaminuose

Rusifikacijos tempą LTSR mo-
kyklose pavaizduoja temos du-
tos daugumai egzaminus laikiu-
sių mokinių šiais metais LTSR.
Štai, pav., Šiauliu "Juliusa Jano-
nio" vidurinėje mokykloje lietu-
vių kalbos egzaminui tema bu-
vo: "Tėvynės meilė Puškino kū-
ryboje", "Bolševikų paveikslai
lietuvių literatūroje" ir pan.

Lietuvos teatrų repertuaras

Vaidinama dalis laisvos Lie-
tuvos repertuaro plius keletas
propagandinio šlamtelio. Operos
rūmuose Vilniuje dažnai statoma
"Gražina", "Faustas", "Demo-
nas", "Traviata". Kovo 29 d. bu-
vo pastatyta premjera "Mazepa".
Dramos teatre, be anksčiau su-
minėtų, statomas "Liepto gėlas",
"Audra", "Palikimas", "Gieda
Gaideliai", "Tartiufas". Kovo 28
d. buvo pastatyta premjera "Kor-
tų namelis". Pastatymas ir reži-
sūra J. Rudzinskio, dekoracijos—
J. Surkevičiaus.

LTSR kino studija

Viena pirmųjų filmų bus
pagaręsijęs čekistų "rašyto-
A. Gudaitis-Guzevičius, kurią
gia filminkas A. Starosas.
a filma sukama apie Dotnu-
selekcijos stotį ir "jos pui-
osius selekcinius — moks-
inkus". Trečiu užsiėmimu su-
na filma apie lietuvių bokso
apnija Algirdą Sočiką, kuris
kieno vadinamas "nenguali-
Europoje". Šią apžvalgą re-
guoja A. Maciulevičius, A. Sta-
as ir J. Miliušis.

Dabartinis gyvenimas Lietuvoje

ELTOS SANTRAUKA

(Tęsinys iš praeito numerio)

Blogiausi mokiniai — komjaunuoliai

Mokytojai pasakoja, kad patys blogiausi mokiniai iš visų yra
komjaunuoliai. Ne visi drįsta statyti jiems blogą pažymį, nes bijo,
o tie laikosi įžūliai ir ne kartą patiemis mokytojams grasina. Bet
aičiū Dievui, kad dar ne visose mokyklose jie yra. Todėl faktiškai
jų ir visų kitų lygmuo, prastai vertinamas pačių kom. švietimo va-
dovų, iš tikro yra dar prastesnis. Vilniuje, kur ypač vedama didelė
propaganda tarp komjaunuolių ir pionierių, itin didelis antramečių
ir pataisinių skaičius. Pvz., tokios vid. mokyklos, kur dir. Agar-
kovas, ir 7 metų mokyklos Nr. 11, dir. Zbojevskas, apie trečdali
mokinių turėjo blogus pažymius.

Pagal naują kulpalį tempimas ne tik kalbų mokslas, bet ir me-
dicina, biologija, visų gamtos mokslai, net matematika: ir jos turi
rikiotis pagal kažkuriuos genialius "Stalino pasakymus", už ku-
rių neigimą ar nuo jų nukrypimą ne tik gali netekti vietos, bet
vieną dieną ir visai dingti be žinios... Ne kartą net prof. sąjun-
gas emvėdistai tam panaudoja. Vakarų Europa žino tik Mendelį,
Virchovą, Weismanną, Morganą ir kt., bet jie dabar Lietuvoje —
uždrausti. Viešai šiuo metu Lietuvoje pasisakyti už mendelizmą —
tas patas, kaip kad sau prie krūtinės prisikibanti lentą su užrašu:
"Žiūrėkite, kas aš esu: liaudies prieša". Vietoj jų visur turi skam-
bėti Pavlovo ir Mičiurino vardai, kurie viską galėjo, todėl jų sekė-
jai net visą Sibirą ateity žada paversti vienu žydinčiu sodu...
Liūne Janušytė šios rūšies propagandai skleistis ir "kenkėjams bu-
žėms ir kunigams" pavaizduoti parašė net spec. apsaką "Žalioji
šeima". Bet kai kartą šį pavasarį per tokį biologijos mokytojų
apšviesti susirinkimą Kaune viena iš dėstytojų paklausė "refe-
rentą", kokia gi yra to pavlovizmo ir mičiurizmo esmė, kuo jie
pranašesni už Mendelį, tas nieko iš esmės negalėjo paaiškinti, tik
patebėjo: "Taip genialaus leninizmo-stalinizmo mokslo nustatyta
— ir taip turi būti"... Ne kartą net patys "profesorai" nesusi-
gau, kur konkrečiai atvejis eina "su linija", o kur jau —
ne. Mokyklose vyksta nuolatinis tikrinimas, kiek išmokyta bolše-
vizmo, keikiant buržujus, ypač amerikiečius ir visus vakariečius.

Kaip vyksta darbas aukštosiose mokyklose?

Pernai į Vilniaus universitetą ir Kauno institutą buvo priimta
per 1000 studentų. 45 pasižymėjusių, su aukso ir sidabro meda-

HAMILTON, Ont.

Š.m. liepos 28 d. gausus hamil-
toniečių lietuvių būrys kartu su
a.a. Laimutės Baltrukonytės tė-
veliais ir artimaisiais susirinko į
parapijos bažnyčią maldoje pris-
minti vėlionę.

Po egzėkvijų ir Šv. Mišių au-
kos, tikintieji nuvyko į Hamilto-
no katalikų kapus a.a. Laimutės
paminklo pašventinimo iškil-
mės. Paminklą, kurį vėlionės
prisiminimui paaukojo jos tėve-
liai ir Hamiltono Dramos Teatro
laureatas J. Rudzinskas, deko-
ravo dail. J. Jankus.

Karininkų namuose sovietinei
publikai koncertavo Maskvos ir
Leningrado meno meisteriai. Šių
koncertų pradžia 21 val.

VANCOUVER, B.C.

sesnis nei pernai, nors tempera-
tūra normali — vidutinė dienos
temperatūra 65 laipsniai F.

Dėl sausros daugiausia nuken-
tėjo darbininkai — apie 15.000,
jų tarpe ir lietuvių dirbą miš-
kuose kirtikais — 8 tremtiniai ir
apie 30 senųjų.

Pirko auto mašiną

Jaunoji pp. Skabeikių pora
pirkosi auto mašiną. A. ir V.
Skabeikių jau antruosius metus
prenumeruoja "T2" ir jais labai
patenkinti.

Mirė lietuvių

Vancouverio mieste šiais me-
tais mirė keturi senieji lietuviai:
Butkus, Šilinskas, Ant. Vaišnis ir
Jonas Garunkštis. Vaišnis mirė
atostogaudamas Albertoje.

Atostogauja

Šiuo metu Toronto atostogau-
ja p-lė Lyda Juozapaitė ir ma-
no visą mėnesį ten praleisti. Ap-
lankys buvusius vancouverie-
čius, senus pažistamus, bei susi-
pažins su čionykščiu lietuvių gy-
venimu. Neseniai iš atostogų,
taip pat praleistų Toronto pas
tėvus, grįžo ponis S. Danaitienė.

Aplankė

Pp. Nakvosus aplankė ir savai-
tę svečiavosi teta iš Čikagos, ku-
rios niekada anksčiau nėra matę.
Viešnia teigė, kad JAV uždar-
biai didesni, o pragyvenimas pi-
gesnis, nei Kanadoje. Nakvosai
turi nuosavą automobilį ir, be to,
nuolatiniai "T2" skaitytojai.

Eksportuoja geležies rūdą

Pirmą kartą savo istorijoje BC
provincija pradeda eksportuoti
geležies rūdą, šį kartą į Japoniją.
Pastaroji, netekus Mandžiūrijos,
yra labai suinteresuota naujo-
mis geležies rūdos rinkomis. Nu-
matoma kas mėnuo apie 80.000
tonų rūdos išvežti į Japoniją.

Vancouverietis.

tarp kurių buvo ir a.a. Laimutė.

Skirstomės tylūs ir susimąstę
tęsti nebaigtą darbą, o prie Tavo
kapo ištikimai budi granito uola
su įrašytais poeto B. Brazdžionio
žodžiais:

Niekas man nesakė, kad esu
čia svečias —
Nei lelijos žiedas, nei laukų
gėlė,
Balti žemės sodai, žemės
pievos plačios
Tik siaura, kaip lieptas mūsų
pakelė.

Tikėdami, kad vienintelė pa-
galba mirusiam yra malda,
Hamiltono ateitininkai, prisimin-
dami savo kuopos veiklą narę,
liepos 29 d., sekmadienį, paauko-
jo Šv. Mišias už a.a. Laimutės
Baltrukonytės vėlę. Kartu su jais
maldoje jungėsi mirusiosios arti-
mieji giminės ir gražus hamilton-
iečių būrys.

Laimute, Tu grįžai iš ištremi-
mo Amžinojo Tėvynės, bet
Tu pasilieki gyva mūsų širdyje.

K. L.

Lankėsi kan. prof. J. B. Končius

Rugpjūčio 15 d. Hamiltoną
aplankė BALF pirminkas kan.
Dr. J. B. Končius. Pamaldų me-
tu kan. pasakė pamokslą, padė-
kodamas hamiltoniečiams už au-
kas tremtiniais sušelpsti. Kalbė-
damas toliau, gerb. svečias pa-
brėžė savo lankymosi Kanadoje
tikslą: kviesti lietuvių jaunuo-
sius eiti į kunigus, pasinaudojant
Amerikos L. Kunigų Vienybės
parupintomis nemokamomis stu-
dijų sąlygomis (žiūr. peraitam
"T2" Nr.). Po pamaldų kan.
Končius su visais parapijiečiais
nusifotografavo. Gaila, kad ka-
nauninkas apie savo atvykimą
anksčiau nepranešė. Hamiltonie-
čiai lietuvių būtų sausakimšai
pripildę bažnyčią, nors Kanados
įstatymais rugpjūčio 15 d. yra
darbo diena.

Rugpjūčio 12 d. surengta
Tautos Fondui gegužinė davė
\$270 gryo pelno. Reikia pažy-
mėti, kad lietuviškoji visuomenė
pilnai supranta ir priitaria šiam
svarbiui reikalui. Be to, labai
džiugu konstatuoti tautiečių kul-
tūringą elgesį gegužinės metu,
ko labai pasigenda kitų tauty-
bių panašių pramogų rengėjai.

Hamiltoniečiai šiais metais prie
pirmos Šv. Komunijos klebonas
ruošia 14 trepatinių ir 4 senųjų
lietuvių vaikų. Kun. Dr. J. Ta-
darauskio teigimu, šimet ne vie-
nas lietuvių vaikas nenuklydo į
angliškas katalikų parapijas.

Zinomas lietuvis šachmati-
ninkas Vaitonis, turis šiuo metu
Ontario šachmatų meistro var-
dą, rugpjūčio 29 d. dalyvaus Ka-

Lietuviai plėčiame pasaulyje

JA VALSTYBES

Dr. Algirdas Maciūnas, lietu-
viškajai visuomenei gerai pažis-
tamas chirurgas, dabar dirbęs
vienoje Čikagos ligoninėje, gavę
pranešimą iš State Board, kad
gydytojo egzaminus išlaikė ir
gauna teisę verstis gydytojo
praktika.

V. Čičiūnas paskelbė ilgą straip-
sni, kviesdamas sukurti Pasau-
lio Lietuvių Mokytojų Sąjungą,
siūlydamas organizuojamo dar-
bo imtis kuriai nors iš veikiančių
vietinių mokytojų organizacijų.

Ateities naujuoju redaktoriu
pakviestas Paulius Jurskus. Į red.
kolektyvą dar įeina: J. Baužins-
kas, A. Mažiulis, D. Aleksandra-
vičiūtė ir G. Macelytė. Kartu su
J. Baužinsku nuo kovo mėn.
Ateitį redagavęs, Ant. Pocius, re-
dakcijos dirbęs nuo 1950 m., iš
redakcijos pasitraukė. Jis numa-
to tęsti studijas Niujorko uni-
versitete.

nados šachmatų pirmenybėse

Vancouveryje. Kelionės išlai-
doms padengti, kurių susidarys
apie \$400, Bendr. Valdyba papr-
šė vietinių organizacijų parinkti
tautiečių tarpe aukų. Lietuviško-
ji visuomenė šiam reikalui mie-
liai pritaria ir linki p. Vaitoniui
grįžti su pergales laurais, tuo
pačiu išgarsinant Lietuvos ir lie-
tuvio vardą visoje Kanadoje.

Sk. St.

Padėka

Hamiltonė įvykus rugpjūčio
12 d., antroji ši sezoną Tautos
Fondui gegužinė, praėjo su pui-
kiausi pasisėkimu. Iš Hamilto-
no, Toronto ir kitų vietovių su-
važiavo virš 500 svečių.

Prie gegužinės surengimo prie-
sidėjo gražus būrelis hamiltonie-
čių, labai daug įalengvindami ši
sunkų darbą.

Bufetė dirbo ponios: S. Sukai-
tienė, M. Zurlienė ir pp. A. Su-
kaitis, Eidukaitis ir J. Paukštys;
tautinius ženkliukus paruošė pa-
nelės Stasė, Teresė ir Lina Ver-
bickaitės; p. A. Vizgirda veltui
nuvežė rengėjus į gegužinės vie-
tį; padėjo sutvarkyti šokių aikš-
telę pp. V. Narkevičius, V. Saka-
vičius ir K. Baronas.

Visiems čia išvardintiems tau-
tiečiams tariame nuoširdų aičiū!
Taip pat dėkojame viešnioms ir
svečiams, padėjusiems gegužinė-
je platinti loterijos bilietus. Vi-
siems gi atsilankiusiems, tuo pa-
čiu gana stambiai parėmusiems
mūsų tautinius reikalus, tikras
lietuviškas aičiū!

TF Kanadoje Hamiltono Ats.

Prel. Ign. Starkus rugpjūčio 13
d. atšventė 40 m. savo kunigys-
tės sukaktį. Iškilmės įvyko Eli-
zabeth, N.Y.

AUSTRIJA

Lituanistinis konkursas
Austrijos Liet. Bendruomenė,
norėdama paskatinti jaunimą "iš
mokti savo kalbą, savo krašto
istoriją, žodžiu, pažinti savo tau-
tos ir krašto garbingą praeitį",
pirmoje eilėje paskelbė lietuvių
kalbos mokėjimo konkursą.

Konkursui praversti sudaryta
komisija iš mokytojų: pp. J. Bud-
rius, E. Liutikienės ir kun. K.
Kuzmicko.

Konkurso laimėtojams paskir-
ta keletas gražių dovanų, o ko-
misija išsiuntinės kiekvienam
dalyviui smulkia programą su
nurodymais, ką ir kaip daryti.

Išvyko į JAV Ganiprauskaitė
su dukterim ir Pucholskienė; į
Angliją Putinų šeima, kurios
vienas sūnus, neseniai grįžęs iš
kalėjimo, betgi liko Austrijoje.

Lino apylinkė savo seniūnu
išsirikino J. Grigutį.

BELGIJA

Valentinas Gajauskas, 25 m. vy-
ras, po ilgos, 15 mėn. trukusios,
paralyžiaus ir vidurių ligos, mirė
liepos 9 d., iškilmingai palaidotas
Liezė kapinėse liepos 11 d. Tautie-
čių vardu atsisveikinuojan-
tą kapuose pasakė Pr. Sekmonas.
Liko tėvai.

Petras Petkevičius, gimęs 1920
m. spalio 23 d. Austakių km. Bir-
žų apskr., Belgijon atvykęs 1947
m., ilgai sirgęs smagenų paraly-
žium, mirė liepos 17 d., palikęs
žmoną ir vaikučių. Palaidotas
vietos katalikų kapinėse, greta
savo bičiulio Balio Mažeikos, žu-
vusio automobilio nelaimėje.

Zwartbergo lietuviai liepos 8
d. organizuotai su trispalve, da-
lyvavo Švč. Sakramento proce-
sijoje.

Kanadon išvyko iš Hainant:
Kl. Jonikas, St. Šveikauskas, J.
Gustas, Dabulskių šeima.
Erbrederiai išvyko Australijon.

Šių metų imigrantai

Per pirmą šių metų pusmetį į
Kanadą imigravo 79.785 asmens.
Daugiausia jų tarpe buvo angliš-
kai kalbančių — 14.130, olandų
— 11.297, italų — 9.522, vokiečių
— 8280, lenkų — 4880, ukrainie-
čių — 2642, danų — 2305, pran-
cūzų — 2272, žydų — 2984, veng-
rų — 1819, čekų — 1642, jugosla-
vų — 1589, kinų — 1304, latvių —
1259, belgų 1190.

Lietuvių bus atvykę mažiau
1000, nes neskelbiama.

Rašytojų pasitarimas

Gegužės 11-13 dd. Vilniuje
ko LTSR jaunųjų rašytojų
itarimas. Įžanginę kalbą pa-
ė stalininis laureatas T. Til-
is. Garbės prezidiuman "su
žiuliu pakilimu" išrinktas po-
iuras su Stalinu priešaky-
ram prezidiume sėdėjo: Preik
Bieliuskas, Raguotis, Venc-
a, Simkus, Baltušis, Korsa-
a, Tilvytis, Vienuolis-Zukaus-
s, Sulcaitė, Jonynas ir kiti.
nešimą skaitė J. Šimkus.
ų jaunųjų rašytojų prozos
usimai". Tilvytis referavo:
siekimai ir trūkumai jaunųjų
sijoje". Jis rado labai daug
osios poezijos Vilijos Sulcai-
elieraštyje "Nėra žodžio
ngesnio".

Kodėl dainoj tiek žodžių apie
laime,
kurie lyg spinduliuoja mums
palaimą?
et vienas žodis—STALINAS
— kartojas"...

akosi išleidęs daug lietuvių muzikų

arybinė lietuviška spauda
neša, jog birželio mėn. Vals-
inė konservatorija išleis 49
nininkus, instrumentalistus,
gentus ir kitokius absolven-
Per baigiamuosius koncer-
pasizymėjo: pianistė S. Ler-
ntaitė (žym. rusų pianisto
zburgo mokinė), atlikusi
iabin "Dvi poemos" ir J. Tal-
Kelpšos "Pasaka". Daininin-
J. Haskerytė (Menebėni kla-
vykusiai išpildžiusi Kuljevo
Vlasovo dainas ir arijas. K.
rausko mokiny pasipildomai
lainavo Čaikovskio ir Rubin-
no kūrinius.

šauktas "diversantu" už priėmimą į darbą atleisto universiteto
asist. Širvaičio; ž. ūkio akademijos rektorius Mickis "už toleravimą
buožių ir buržuazinių ideologų". Būtent už teigiamos kritikos pa-
rašymą prof. Kundrotui, "demaskuotam kaip reakcionieriui". Doc.
Laužikas pultas už "apolitiškumą paskaitose", Loko garbinimą,
neatsaukimą savo seniau rašytų raštų ir apie Petrą Didįjį skelbimą,
kad tas rėmėsis pirkliais ir kirpės bajorams barzdas... Ped. Insti-
tute Keizrikaitė skundė Martinėną, kad tas dėstydamas istoriją,
"nušviečia ją iš buržuazinio taško". Nors Mokslo Akademijos part.
sektret. Malaskovskis ir giriasi, kad "akademijos kadrai pravalyti
nuo nepatikimų asmenų", bet partinis darbas "dar vis silpnas",
nors Vilniaus un-te iš profesūros pasiryžo įstoti į partiją kandida-
tats jau 13 žmonių. Prie tikrų agitatorių jau dedasi ir Bučas. Jis
riukalė net sovietinį mokslininkų šūkį: "Liaudies laime!", o nuo jo
neatsilikdamas Korsakas kita: "Stalinas — tai mūsų vėliava". Už
tai nesugebančių taip smarkiai su jais žingsniuoti tokių Čiurlio,
Kvedaro, Natkevičaitės paskaitos "menko idėjinio lygio ir su klai-
domis, dek. Kairiūkštis "nepaiso kritikos ir mano, kad tokia kritika
žemina jo autoritetą". Šaukiamas, kad net kalbos katedros "nepri-
taikytos prie genialų drg. Stalino minčių kalbos reikalo", o tokie
dėstytojai, kaip Kaveckas (geol.), Garmus, Rinkūnas vis "nepasi-
taiso iš klaidų ir jų neatšaukia". Net Dailininkų Sąjunga buvo ap-
kaltinta, kad nesugebėjo susovietinti Čiurlionio, o tokioje 1-joj vid.
mokykloje "vis dar tebedėsto būv. buržuaziniai laikais dep-to dir.
L. Vaitiekūnas su šauliu Šimoniu" arba Kauno 11-oj amatų mokyk-
loj "smetonininkas Chomanskis" etc. etc. Tokių pavyzdžių yra ga-
lybės. Kokia gali būti tokia "atmosfera" moksline ar darbo kūry-
ba, aiškinti netenka: ją gerai žino kiekvienas, nors kiek pats pabu-
vęs sovietinėje sistemoje.

Bet ne kartą ir to būna permaža: tada pylos gauna ir patys va-
dovai. Štai toks mokytojas A. Papartis, matyt, norėdamas padaryti dar
didesnį karjerą, išvąnojo Sviet. ministerijos organą "Tarybinę
Mokyklą". Jai prikišta, kad jis paskelbė egzaminų taisykles Tada,
kai tie egzaminai jau buvo baigti. Nors ir kritikuojamas KP V-jo
suvažiavimo, — šaukė Papartis, — žurnalas "nepasitaisė ligi šiol".
Jurginiui buvo prikišta, kad jis savo straipsny nieko neužsimena
apie marksizmo-leninizmą. P. Šinkūno straipsnis — "šaltas ir ne-
politinis": mat, autorius svarbiausia Lietuvoje nubiedėjimo prie-
žastimi laiko seną paprotį dalinti žemę tarp šeimos narių, bet Pa-
partis jį išpėja, kad taip skelbti negalima, nes "leninizmo mokslas
mus moko, kad svarbiausia darbininkų neturto priežastis — tai
buržuazinė visuomenė kapitalistinė tvarka". Nėra straipsnių, nu-
šviečiančių "buržuazinių — tautinių elementų ir reakcionieriškos
kat. dvasiškios kenksmingą veiklą. Redakcijos kolektyvas, — ne-

William Randolph Hearst, k
rėjas geltonosios spaudos, mult
milijonierius, mirė sulaukęs
m. Laidojamas gimtajame Sa
Francisko.

Parduodant ar perkant namą mlelail Jums patarnausiu!

žinau Lietuvišką skoni ir norą. Galia sudaryti paskolas.
Veltui suteikti informacijas apie parduodamus namus,
paskolas, bižnius ir tt. Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite telef.: LA 4817, LA 5804, LO 7871

933 Bloor Street West

(1 blokas į vakarus nuo Ossington Ave.)

J. Green Real Estate

Ištrėmė ir Stalino draugą

"Newsletter From Behind The Iron Curtain" Nr. 228-9 rašo, kad jei carų Rusijoje trėmimai tar-
navo kaip politinė priemonė re-
zimui stiprinti, tai Stalinas pasi-
ryzo juos panaudoti kaip prie-
monę išsisoms tautoms naikinti.
Pradžioje buvo padaryta Kaukaze
su azerbeidžanais, gruziniais, ar-
menais, o galiausiai atėjo eilė uk-
rainiečiams, lenkams, vokie-
čiams, lietuviams, latviams, es-
tams ir tt. 1941 m. įvykdytos bal-
tų deportacijos yra įspėjimas vi-
sam laisvajam pasauliui, kas su
juo atsitiks, jei sovietinis režimas
nebūna sunaikintas. Į Švediją iš-
trūkusi latvė nuo Mintaujos pa-
sakoja, kaip Stalinas ištrėmė sa-
vo seną draugą, latvi Rānkj, ku-
ris, kaip revoliucionierius, drau-
ge su Stalinu leido trenintis die-
nas Sibire, Irkucko rajone. Pa-
baltijų vykdytų trėmimų metu
jis sirgo Mintaujos ligoninėje, č-
kistai pirma paėmė jo šeimą, o
paskum šoko imti ir jį, nors bu-
vo mirtinas ligonis. Igrūstas į
sunkvežimį, jis bėgti rytojau-
sieną mirė dar savo tėvų žemėje:
traukinyje. Jis su Stalinu išgyveno
ištrėmimo dūgaugę pora metų, ir
per tą laiką buvo pasidarę geri
draugai, ir tik jo dėka Stalinas
galėjo iš ištrėmimo ištrūkti. Sta-

linas jam net užrašęs savo paties
fotografiją. Bet nieko nepadėjo
nė tai.

**Rusas komanduoja čekų
policiją**

Vieną pasiekė žinios, kad prieš
pora savaitę netoli Znaino po-
licijos dalinys, vadovaujamas ru-
so pulk. leit. Nedielenko, nugink-
lavo du pasienio sargybos bata-
lijonus. Batalijonai buvę nugink-
luoti dėl to, kad jų karių tarpe
buvę daug "Baltojo Kryžiaus" ir
Sakalų organizacijų narių. "Bal-
tasis Kryžius" yra nauja pusiau
katalikiška, pusiau nacionalisti-
nė organizacija.

Nauji laikai Vokietijoje

30 vokiečių generolų, admirolų
ir gen. štabo karininkų buvo su-
sirinę Braunschweige apsva-
tyti sukūrimą Vokietijos karių
sąjungos. Jos garbės pirminin-
kai numatyti feldmaršalas Man-
stein ir Kesselring.
Būdinga, kad šiuo metu Vokie-
tijoje vėl atsirado ir vėl laisvai
rodosi Mussolini išvadotojas
Skorzeny. Niekas nieko jam ne-
daro.

— Brisbane. — Australija pa-
skelbė savo kariuomenei priman-
ti britiškąjį naująjį 280 kalibra.

Europos kariuomenės karių atlyginimo klausimas

Prieš trejetą savaitę Pary-
žiaus konferencijoje padarytas
nutarimas sukurti vieną Europos
armiją, apjungiančią visų V. Eu-
ropos valstybių kariuomenes, va-
dovaujamas vieno vado, bet iš-
laikomas tų pačių valstybių. Ry-
šy su tuo iškyta labai svarbus
karių atlyginimų klausimas. Tai
buvo vienas iš svarbiausių poli-
tinių klausimų, kuriuos ryšy su
tuo iškėlė 12 Atlanto gynimosi
pakte dalyvaujančių valstybių
delegacijos. Nevenodas tų pačių
laipsnių karių atlyginimas atski-
rų valstybių kariuomenėse yra
per ryškūs. Jau net gen. Eisen-
haverio štabe, kur dirba tik sau-
jelė įvairių valstybių karininkų,
susidarė galvosūkis dėl nevieno-
do štabo karininkų atlyginimo.

Šiandien, pav., Belgijos eili-
nis gauna 5-kis kartus daugiau,
negu Prancūzijos eilinis ir 23
kartus daugiau, negu Italijos ei-
linis. Belgijos generolas leitenan-
tas gauna du kartus daugiau,
negu geriausiai apmokamas Ita-
lijos generolas. Liuksemburgo
kariuomenės atlyginimas maž-
daug to pat, kaip ir Belgijos.

Aišku — Europos kariuomenės
kontingentai iš gerai apmokamų
kariuomenių nenorės pasisvesti
gauti mažesnį atlyginimą, prisi-
jungiant prie Europos tarptauti-
nės kariuomenės. Kitais žodžiais
tariant, Italijos ir Prancūzijos
vyriausybės turi pakelti atlygi-
nimą savo kariams, prilyginant
Belgijos ir Liuksemburgo atly-
ginimams, kad būtų galima nu-
statyti "Europos kariuomenės"
bendrą atlyginimą. Vak. Vokiet-
ija kol kas dar neturi kariuome-
nės, todėl Bonnos vyriausybė tuo
reikalu jokių pareiškimų nepa-
darė.

Nenumatyta laikui — nors ir
buvo sudaryta bendra Europos
kariuomenė — Prancūzija ir Ita-
lija dar turės divizijas, kurios
Europos kariuomenei nepriklaus-
ys. Paryžiaus ir Romos vyriaus-
ybės bus labai sunku mokėti
didesnį atlyginimą Europos ka-
riuomenei priklausantiems dali-
niams, negu tautiniams dali-
niams, skirtiems kolonijoms.
Šiuo laiku Italija moka ma-
žiausią atlyginimą savo kareiv-
iams. Eilinis, vedęs ar nevedęs,
gauna 55 liras, maždaug 8,8 cen-
tus į dieną. Vedęs pilnas genero-
las gauna 155.000 liras — \$248 —
į mėnesį, arba \$2.976 metams.
Šiuo laiku Eisenhaverio štabe
dirbą italų karininkai gauna 200
% aukštesnį atlyginimą, negu jie
gaudavo Italijoje. Bet jei šis at-
lyginimas būtų pakeltas visai ka-
riuomenei, Italija bankrutuotų ir
politinės pasėkos būtų nepaprastai
blogos.

Gen. Eisenhaveris ir gen. Al-
fred Gruenther, štabo viršinin-
kas, gauna pagrindinį atlyginimą
mėnesiui \$926.25, o be to dar
\$120 butpinigius mėnesiui ir pra-

gyvenimo priedą \$42 mėnesiui.
Portugalija, Atlanto org. na-
rys, moka feldmaršalui \$3.668.70
į metus, tuo tarpu eilinis tegau-
na tik 2 centus į dieną. Norvegi-
jos eilinis gauna 21 centą į die-
ną, Norvegijos gen. leit. — pav.,
gen. Wilhelm von Tegen-Hans-
teen, Norvegijos junginių žemės
kariuomenės pajėgų vadas, gau-
na tik \$3.065,58 metams.

Olandijos eiliniai gauna \$22,50
mėnesiui ir pilnas Olandijos ka-
riom. generolas — \$3.413,36 me-
tams. Britų feldmaršalas, pav.,
gen. Eisenhowerio padėjėjas, vi-
countas Montgomery, metams
gauna \$10.220 plius specialius
priedus. Be to, Montgomery po
II Pasaulinio karo gavo puikų
dvarą prie Fontainebleau. Tuo
tarpu žemiausias Tommy — britų
kareivio — metinis atlygini-
mas yra \$354.48.

**Atlanto pakto Taryba
susirinks Otavoje**

Š.m. rugsėjo 15 d. Kanados sos-
tinėje Otavoje susirenka posė-
džiama Atlanto Pakto taryba. Ka-
nados sostinė turės priimti virš
300 delegatų iš vienuolika
kraštų. Posėdžių dienotvarkė dar
nėra galutinai nustatyta, bet At-
lanto Pakto Taryba čia turės iš-
spręsti visą eilę labai svarbių
problemų, kaip, pavyzdžiui, Grai-
kijos ir Turkijos įjungimą į At-
lanto Pakto, Vokietijos apginkla-
vimą. Posėdžiai žada tęstis vie-
ną savaitę.

**Stambi auka medicinos
reikalams**

Oshawa pramonininkas R. Sa-
muel McLaughlin sukūrė medic-
nos studijų bei tyrimų fondą, pa-
skirdamas tam reikalui per 1 mil.
dolerių. Fondo lėšos bus naudo-
jamos atrinktų jaunų gydytojų
studijų pagilimui bei tyri-
mams. Tas pats pramonininkas
anksčiau buvo paaukojęs taip
pat per \$1.000.000 Kingstono uni-
versiteto Technikos fakulteto
statybai.

— Otava. — Kanados misijos
viršininkas V. Vokietijoje T. C.
Davis, rugpiūčio 16 d. įteikė pre-
zidentui Th. Heuss kredencialus
kaip ambasadorius.

— Otava. — Čia vykstančioje
Atlanto sąjungos konferencijoje
būsią svarstoma tarp kitko, kaip
reaguoti į Maskvos naujai pra-
dėtą "taikos" kampaniją.

Kanados generolas majoras
gauna \$8.866 metams, tuo tarpu
Prancūzijos generolas tegau-
na tik \$3.897. Be to, Kanados ge-
nerolai dar gauna specialius prie-
dus, jeigu vyksta užsienin. Tai
sukelia Europoje didelį nusiste-
bėjimą.

Amerikos vyr. seržantas gau-
na didesnį atlyginimą, negu
Prancūzijos pulkininkas leitenan-
tas, tuo tarpu amerikietis ser-
žantas dažnai gali būti paskirtas
jo šoferiu arba raštininku.

Reikalas aiškus. Atlyginimus
reikėtų suvienodinti. Bet kur
gauti pinigų? Ir kaip galima ke-
leriopai pakelti Europos kaiku-
rių valstybių karių algas, kai
kraštai yra žemo lygio ir visi ki-
ti valstybės tarnautojai taip pat
menkai teapmokami, lyginant,
pav., su JAV?

**Gubernatorius pamėgo
Kanadą**

Kanados gubernatorius Alex-
ander spaudos atstovams parei-
šė, jog, jeigu jis būtų bent kiek
jaunesnis, tai pasibaigus jo tar-
nybinei kadencijai, pasiliktų vi-
sam laikui gyventi Kanadoje.

Prileidžiama, kad gubernato-
rius du sūnus, kurie dabartinio
laiku studijuoja Anglijoje, už-
baigė mokslus, pasiliks nuolati-
nai gyventi Kanadoje ir priims
šio krašto pilietybę.

Urbanijaus miestas

Urbanijus yra pagrindinė me-
džiaga atominės energijos gamy-
boje. Jau iš anksčiau urbanijaus
rūda kasama Šiauriau Alberto
—Port Radium, Great Bear La-
ke, o pastaruju metu po ilgų
ieškojimų surasta yduriniame
Saskatchewan, netoli Martin
Lake, vad. Beaverlodge. Šių ka-
syklų pashoneje kuriasi naujas
miestas, kuris, kaip manoma, po
5 metų turės jau 5000 gyventojų.
Jis vadinsis Uranium City. Čia
statomas fabrikas perdirbs per
dieną nemažiau 500 tonų rūdos.

Paieškojimai

Račkauskas Petras (Kvietys),
kilęs iš Budviečių km., S. Kalva-
rijos vl., Marijampolės apskr.,
ieškomas Račkausko Vytauto —
9112 — 102 St. Richmond Hill,
L. I., N.Y., USA.

**AUTO — FIRE — LIFE
DRAUDIMO AGENTŪRA**

Vitoldas W. KRUPAVIČIUS

General Insurance Services

Bet kokioms informacijoms telefonuokite ar

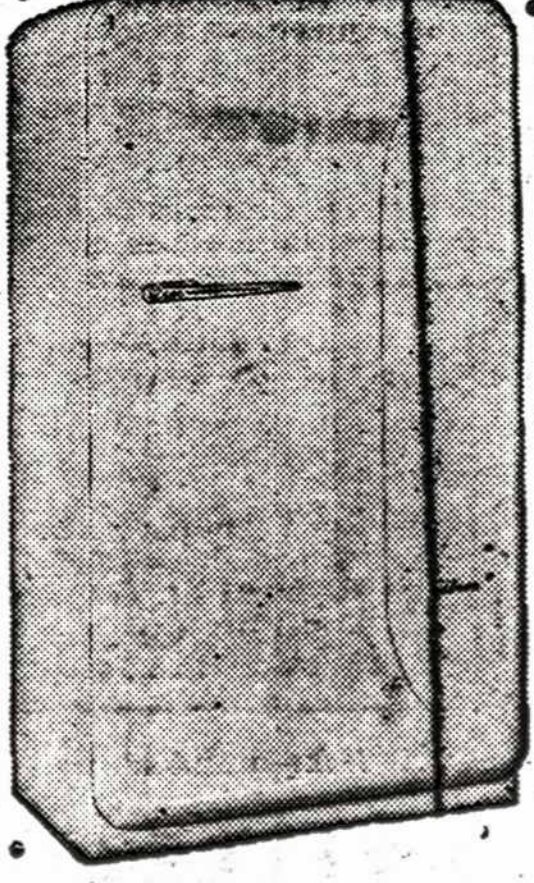
kreipkitės asmeniškai

55 YONGE ST., TORONTO. — Telefonas EM. 6-331

Po darbo valandų, šeštadieniais ar šventadieniais prašau

telefonuoti LL. 9204.

GIBSON SĄLDYTUVAI

Liko tik keletas šaldytuvų,
kurie parduodami
be taksų.

Mes taip pat turime krosnių,
skalavimo mašinų, radio ir ki-
tų elektr. reikmenų.
Mes aptarnaujame baldais
įvairius kambarius. Parduo-
dame specialius

VAIKŲ VEŽIMELIUS
už \$6.50 ir daugiau.
Miegamojo kambario kamp-
lektas už \$99.00.

SĄLDYTUVAI už \$325
ir daugiau.

**GROTELL
ELECTRIC**

214 OSSINGTON AVE.
TORONTO
(prieš Pix kino teatrą)

Ar jūs pageidaujate

pirkti namus, farmas, hotelius ir kitokius bižnius Hamiltono,
St. Catherine's ir Toronto rajonuose?

Kalbame visokiomis kalbomis.

Kreiptis A. D A G E L I S, Telef. 9-4684 arba 5-1509
reprezentuoja Kenneth J. Coope, Real Estate Broker
and General Insurance.

707 Barton St. E. Hamilton, Ont. Telef. 9-4684 arba 5-1509.

LIETUVIS ELEKTRIKAS

— TORONTO —

Instaliuoju naujus namus, vasarnamius, prijungiu elektrines ply-
tas, elektrinius vandens tankų kaitintuvus ir kitus įvairius elekt-
ros darbus atlieku pigiau ir greičiau.

Vytautas Juškėvičius

Skambinti vakarais tarp 7 ir 9 val. tel. LO 3517

DVI AUKOS

"Auka Dievui ir auka vyrui"

Liepos 28 d. gerb. kun. V. Mar-
tinkus iš JAV, Providence Rhode
Island suteikė moterystės sakra-
mentą p. Benjamina Jonuškait-
ei ir p. Vaitiekui Gataveckui, o
sekmadienį, liepos 29 d., gražiai
papuoštoje vienuolyno koplyčio-
je Toronte, gerb. kunigas sve-
čias priėmė p. Oną Jonušaitę ir
Nekalto Prasidėjimo Švč. Mari-
jos Sererų Kongregacijos postu-
latą.

Onutė ir Benjaminas — dvi se-
sutės, kurias jungia daugiau ne-
gu bendro kraujo ryšiai. Jos, tie-
sa, yra tų pačių tėvų vaikai, jos
tų pačių namų jaukime prie-
globslyje praleido savo vaikys-
tę; toje pat aplinkoje pramoko
pirmųjų ir pagrindinių tikėjimo
ir gyvenimo tiesų, bet tai dar ne
viskas. Jos daugiau negu eilinės
seserys. Jos drauge atsiskyrė nuo
savo šeimos ir drauge per įvai-
rius pavojus leidosi į platųjį pa-
saulį ieškoti pilnesnio gyvenimo
galimybių, negu jų galėjo tikė-
tis tremtyje. Taigi, Onutė ir Ben-
jamina yra ne tik seserys, bet
draugės su meile aukojusios vie-
nā dėl kitos nemiga, nuovargi,
įrodžiusios viena kitai ištikimybę
savo nepaprastame tremties ke-
lyje.

Dabar juodvi išsiskiria. Gyve-
nimas pareikalauja iš tų dar jau-
nučių sielų dar vienos aukos: at-
siskirti viena nuo kitos ir tai vi-
sam laikui. Nesunku nujausti,

kad, nors ir karšta Benjamino
meilė savo pasirinktajam, nekar-
tą leidžia prasimušti liūdesio še-
šeliui. Jai nėra lengva atsisaky-
ti savo vyresniosios sesutės mo-
tiniškos globos. O ir Onutės ryž-
tingas žingsnis — pasiaukoti Die-
vui, šiuo metu gal nėra tiek skau-
das, kiek netekimas sesutės...
Bet gyvenimas turi ir stato kiek-
vienam savo reikalavimus! Ati-
dengti savo gyvenimo paskirtį,
suvokti savo pašaukimą — rei-
škia surasti save, reikškia būti savo
vietoje; reikškia surasti lygsvarą.

Šios dvi sesutės turėjo drąsos
ieškoti erdvės savo gyvenimo
tikslams realizuoti; dėl to jos ne-
abejodamos atsiskyrė nuo savo
tėvulių, visai nežinodamos kas
jų laukia Vokietijoje ar tolimo-
je Kanadoje. Tokiu pat ryžtin-
gu gestu jos atsiskiria ir dabar
viena nuo kitos, kad laisvai galė-
tų kiekviena pasisvesti savo pa-
šaukimui: Onutė, kad pasiruostų
per Dievo ir savęs gilesnį pažini-
mą besąlygiškai visų žmonių
meilei; Benjaminas — šeimai.

Si trumpa dviejų sesučių gyve-
nimo istorija yra labai turtin-
ga savęs atsižadėjimo ir ryžtin-
gumo veiksmams. Tie, kurie su
nustebimu ir su meile seka jų
paskutinį žingsnį, yra tvirtai įsi-
tikinę, kad jos neišsigas sunku-
mi ir bus ištikimos kiekviena
savajam pašaukimui. Jų pažista-
mų ir bendradarbių linki joms
stiprybės ir ištvermės.

Naujas greičio rekordas

Rugpiūčio 19 d. Detrote pulk.
Fred J. Ascani su sprausminiu
lektuvu pasiekė naują pasaulinį
greičio rekordą, pasiekdamas
628,698 mylių greitį per valandą.
Ankstesnis rekordas, pasiek-
tas 1948 m. brito John Douglas
Derry, buvo 605,230 mylios per
valandą. Pulk. Ascani perėmė ir
Thompson pereinamąjį taurę.

Rekordas buvo pasiektas di-
džiuliam oro laivyno parade,
kuris kitais metais įvykdavo Cle-
velande. Žiūrovų buvo apie 200
tūkstančių. Sakoma, kad dalyva-
vę greičiausi pasaulyje naikintu-
vai, greičiausi ir didžiausi bom-
bonesiai ir pasaulyje galingiaus-
iai motorų sprausminiai lektu-
vai. Spauda pastebi, kad sovietų
ambasados atstovas majoras Pio-
nev, vos apžvelgęs lauką, pasi-
šalinęs, tardamas, kad pajutęs
skausmus viduriuose, spėjęs kad
tai gal apendicitas, tad grįžęs
į Vašingtoną.

Dėmesio, Lietuviai! !

Mes parduodame NAUJUS PONTIAC, BUICK — lengvus auto-
mobilius ir GMC sunkvežimius. Taip pat geros kokybės vartotus
automobilius pigiomis kainomis.

**ART CLOSE, Asst Sales Manager
City Buick Pontiac Ltd.**

2494 Danforth Ave. Telef.: Ofic. GR. 2191. Namų JU. 7020.

AR JAU GAUNATE

"LIETUVIŲ DIENAS"

modernišką, iliustruotą pasaulio lietuvių magazną?

Metinė prenumerata \$3.00 visame pasaulyje. Galima užsisakyti
nuo bet kurio mėnesio.

Adresas: "LD" 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., USA

Galima įsigyti paskirais numeriais ir užsiprenumeruoti pas
šiuos mūsų atstovus Kanadoje:

Vyt. Aušrotas, 162 Gorevale Ave., Toronto, Ont.
Aušros Vartų Par. Spaudos Kioske — 377 Willibrord St.,
Verdun, Que.
S. Bujokas, 1338 Downing St., Winnipeg, Man.
J. Kriksčiūnas, 96 Wright Ave., Toronto, Ont.
Jer. Pleinys, 113 Cannon St. E., Hamilton, Ont.

Lietuvių Baldų Krautuvė

"MOHAWK FURNITURE"

— 2448 Danforth Ave., Toronto. — Telef. OX. 4444. —

Didelis pasirinkimas baldų, radio, televizijos aparatų, šaldytu-
vų, skalavimo mašinų, krosnių ir vaikų baldų.

Minkštus baldus dirbame pagal užsakymus ir taisome senus.

Lietuviams 10% nuolaida

Krautuvė atidaryta iki 9 val. vakaro.

TEL.

EM 3-2131

Budimo

24

valandas

THE TWO LITTLE JEWELLERS

Mūsų krautuvėje turime didelį pasirinki-
mą: laikrodžių, deimantų, brangak-
menių ir seninių laikrodžių.

Taisome įvairių rūšių laikrodžius. Ga-
lite mokėti grynais arba duodame
išsimokėjimui. Kalbame ukrainiškai.

Užեikite į

558 QUEEN ST. WEST, TORONTO
Tel. E M4-0047

**LIETUVIS LAIKRODININKAS
FRANK BOCHULIS**

Taiso ir parduoda naujausius įvairių rūšių laikrodžius. Galima
įsigyti žiedų. Parduodamos įvairios auksinės ir sidabrinės
prekės. Už darbą garantuoja. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vakaro.

272 1/2 QUEEN ST. W. TORONTO

COMMERCIAL & INDUSTRIAL ELECTRIC

Licenzijuotas elektros kontraktoriaus

H. LAPAS

Visų rūšių elektriški įrengimai bei pataisymai

322 WILLARD AVE, TORONTO

Tel. JU. 3021 po 6 val. vak.

**STALIUS
KONTRAKTORIUS**

medžio, cemento, "arborite, tiles" ir
kiti maži bei dideli darbai.
Viduje ir lauke.

JON. GREICIUNAS

Telefonas ME 7651

91 HILLCREST DRIVE, TORONTO

HIGH PARK CHIMNEY SERVICE

Valome, statome naujus ir taisome senus kaminus ir tvarkome
gazo ir alyvos krosnių linijas (transitlining).

K. DARGIS

54 Indian Trail, Toronto. Telef. LL 2252

AR APDRAUDEI VISKĄ KĄ TURI?

Visais apdraudimo reikalais kreipkitės į:

Y. ONYSCHUK

INSURANCE & REAL ESTATE

Susikalbu įvairiomis kalbomis.

Perku ir parduodu, keičiu įvairias nuosavybes
1165 Dundas St. W. Toronto. Norint skambinkit: KE 5944.

Lietuviška Moterų Plaukų Kirpykla

JANET'S BEAUTY SALON

346 Broadview Ave. (kampas Gerrard), Toronto.

Skambinkite GE. 6620. Atidaryta kasdien 9-9 val.

Savininkė J. Viliūnienė.

Geriausias dovanų pasirinkimas

naujai atidarytoje liet. parduotuvėje

"THE TIMES"

CIGAR AND GIFT STORE

1212 Dundas St. W. Tel. LA. 9547

Krautuvė atidaryta nuo 8 iki 10

val. vak. Sekmadieniais nuo 12

iki 10 val. vak.

Sav. J. Beržinskas.

BR. BUKOWSKA, R.O.

AKIŲ SPECIALISTĖ

Tikrinu akis ir pritaikau aki-
nius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien
nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadien. pagal susitarimą.

55 St. John's Rd. W. Toronto
kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

MANNING CARTAGE

& MOVERS

Pirkdami ar parduodami namus Toronte kreipkitės į MANN & MARTEL REAL ESTATE

1663 Bloor St. W. (pirmas susijimas į vakarus nuo Dundas)

Mūsų firmoje dirbąs

V. MEILUS

mielai Tamstoms patars bei patarnaus kreipiantis
asmeniškai ar telefonu OL. 2354.

SUDBURY, Ont.

Mokyklos reikalai

Rugpjūčio 12 d., sekmadienį, 2 val. p.p., tėvų komiteto pirmininko A. Jasiūno vašingoje pastogėje įvyko Sudburio Seštadienio Lietuvių Mokyklos mokytojų ir Tėvų Komiteto bendras posėdis, kuris užsitęsė net virš trijų valandų. Jame buvo smulkiai išdiskutuoti liet. mokyklos ir su mokykla susiję aktualieji klausimai, nustatytos gairės ateinančioms mokslo metams ir duotas mokyklai vadas — Sudburio Tumo-Vaižganto Lietuvių Seštadienio Mokykla.

Vienbalsiai nutarta jau įsteigti prieš metus mokyklą būtina išlaikyti, tobulinti ir suburti, galimai visus lietuvių vaikus: senųjų ir naujųjų emigrantų, katalikų ir ne katalikų, remiantis plačiu tolerancijos principu.

Daugumas Sudburio lietuvių yra katalikai, tačiau, jei atsirastų pakankamas mokiniių skaičius ir kitų tikybų, bus pakviestas ir jiems atitinkamas tikybės mokytojas.

Dėstomieji dalykai bus kaip ir perėjusios mokslo metais: tikyba, lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Tėvynės pažinimo mokslas.

Kadangi šios mokyklos tikslas yra pirmoje vietoje lietuvių ugdymas ir išlaikymas, tai nebus pasitenkinama vien tik sausi išmokti vaikūčius lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti, bet ypatingu būdu bus skiepijama Tėvynės meile, mokant juos gražių lietuviškų žaidimų, dainų, deklamacijų, vaidinimų ir tt.

Mokiniai bus priimami nuo 5 metų amžiaus.

Kol neturime nuosavų patalpų, tai nuomosime, kaip ir pernai, Christ the King, anglų parapijos vaikų darželio patalpas ir gerai apšildomas patalpas už mėnesinį \$20 atlyginimą. Naujosios mokslo metų pradžioje spalio 6 d., seštadienį, 10 val. ryto. Pamokos tęsis tris valandas — 10-13. Mokytojas du mokytojai. Jie sutiko dirbti be atlygi-

nimo, tačiau Tėvų Komitetas, panašiai kaip ir pernai, duos honorarą iš pajamų, susidarantių iš įvairių numatytų parengimų, kuriuos Tėvų Komitetas ir mokytojai suorganizuos.

Esame labai dėkingi p. M. Venckevičiui, kad ji perėjusiais metais sutiko būti mokyklos vedė, tačiau šįmet, jei dėl rimtų priežasčių atsisakius, maloniai sutiko jos vietą užimti p. G. Lumbienė.

Mokiniai jau nuo dabar pradedami registruoti sekmadieniais po pamaldų arba kitu patogiu laiku pas lietuvių kolonijos kapelioną.

Perėjus metų partitis ir Sudburio lietuviškosios visuomenės moralinė ir medžiaginė parama mokyklai, gausiai lankant mokyklos parengimus, teikia mums daug sviesių vilčių, kad lietuviškoji mokykla mūsų kolonijoje ateityje dar geriau klestės ir paruos susipratusių lietuvių parijotų numiokotai ir vis dar niokojamai, tačiau atgimstančiai, Tėvnei atstatyti. Kun. A. Sabas

Sovietinio gyvenimo siaubas "Smerš"

Sovietinėje santvarkoje šnipo vardas kasdien linksniuojamas tūkstančių kartų. Tūkstančiai žmonių dėl jo grūdami į kalėjimus ir teisiami. MGB daliniuose yra speciali organizacija kovai su šnipais, rusiškai vadinama "Smert špijonais" — sutrumpintai, "Smerš". Šion organizacija yra sukaupiti patys žiauriausi čekistai, kuriems pavesta sekti visus ir visą gyvenimą — nebe "liaudies priešus", bet šnipų iekojamas jų uždavinys. Jei MGB yra valstybės valstybėje, galin-gesnė net už komunistų partijos

D. HOLOTA REAL ESTATE
Pirkimo — pardavimo
tarpininkas
496 Queen St. W.
(prie Denison Ave.)
Tel. WA 5232 Toronto

Lietuviška valgykla ir maisto produktų parduotuvė

"ATLANTIC"

1330 Dundas St. W. prie Rusholm ir Lisgar St. Tel. ME 9347

Maistas gaminamas europietiški iš šviežių produktų. Daromi įvairūs virstainiai (sandvičiai). Patarnavimas greitas. Mielai tautiečiai prašomi atsilankyti ir įsitikinti. Valgykla atidaryta nuo 6 val. ryto iki 23 val. vakaro. Savininkai: Preiškaitis ir Bleizgys.

LONDON FURNITURE CO

Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai — parduodami nauji ir atnaujinami seni.
875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL 2010

Lietuviška Baldų Krautuė

"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"

Sav. J. Kamishaitis

899 BLOOR ST. W. TORONTO

Tel. LO 1438

RUTH FROCKS

Moteriškos suknelės, kostiumai, paltai, apatiniai, kojinės ir kt.

Duodame lengvam išsimokėjimui

1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turinti 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

M. MAJINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVISKAI KALBĄS KAILININKAS

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisydas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš ateidami skambinkite: EM 4-8509

John D. Rockefeller Jr. vedė

1937 m. mirusio multimilijonieriaus J. Rockefeller sūnus taip pat John, paveldėjo nemenką kapitalą — \$725.000.000. Jam jau 77 m. Pirmą kartą jis vedė 1901 m., bet nuo 1948 m. yra našlys. Visai netikėtai rugpjūčio 15 d. jis vedė savo studijų kolegos advokato Arthur M. Allen našlę, pianistę, 52 m. "Jaunasis" turi 4 vaikus ir 2 vaikaičius, o "jaunoji" vaikų neturėjo, nors jau teka už trečio vyro. Su pirmuoju ji išsiškrė 1924 m.

Kariai nužudė savo viršininką

Praeito karo metu Italijoje veikė slapta JAV misija, kurios uždavinys buvo palaikyti ryšį su partizanais ir juos paremti pinigais bei parūpinti ginklus.

Ginklai būdavo išmetami parašutais nurodytose vietose. Misi-jos prieky buvo maj. William Holohan, kuris staiga dingio ir toliau misijai vadovavo leit. Icar-di. Dabar paaiškėjo, kad maj. Holohan, kuris tada turėjo savo žinioje \$100.000 auksu, to paties leitenanto Icardi ir kito misijos nario seržanto Lo Dolce buvo nužudytas, o jo lavonas paslėptas viename ežere po ledu. Dabar jiems keliama byla. Nusikaltimas paaiškėjo ir lavonas buvo surastas tik pernai deka parodimų dviejų italų, kurie tada dirbo su amerikoniškąja misija.

Ontario masonų didžioji Ložė savo konvencijoje liepos 18 d. didžiojo magistro išrinko West-ern Ontario universiteto biologijos skyriaus vedėją prof. Nelson C. Hart. Konvencijoje dalyvavo apie 3000 delegatų.

organus, tai Smerš yra policija policijoje. Jos vadas ir tiesioginis viršininkas yra tas pats MGB ministeris Berija, o siutėja ji visuose bolševikiniuose kraštuose ir visose gyvenimo srityse, siutėja be jokios kontrolės, be įstatymų varžtų, lygiai kaip Ceka pirmaisiais revoliucijos metais.

Sventasis biurokratizmas
Naujas stoties viršininkas Svedijos pietuose paprašė susisiekti ministeriją leisti už 375 kronas nupirkti naują rašomąjį stalą. Ministerija atsakė neigiamai, nes, esą, naujam inventoriui pirkti samatoje nesą tiek skirtų pinigų. Ministerija pasiūlė stoties viršininkui už 375 kronas atnaujinti senąjį stalą, nes remontams samatoje kaip tik esą dar neišnaudotos 375 kronos.

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.

312 Bathurst St.

Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs (EE—EEE)

1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

Pritrykęs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

TEL. WA 6812

587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų.
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.

• lovų komplektai,

• siuvamos mašinos,

• krosnys ir tt.

Kalbame rusų kalba

Kai norisi nusišypsoti

Taip pat ne pėsčias

Muzikas virtuožas kartą koncertavo vieno vokiečių kunigaikščio dvare. Svečiai ir pats kunigaikštis buvo sužavėti. Sykštas kunigaikštis po koncerto klausia:

— Sakyt, maestro, ką pasirinksit — 1000 markių honorarą ar mano rūmų riterio didįjį ordaną?

— Dovanokit, didenybe, galėčiau pasiteirauti, kiek kainoja didysis riterio ordanas?

— Na, apie 50 markių.

— Tai aš pasirinkčiau ordaną, o likusius pinigais, — atsakė artistas.

Teisingai suprato

Tulas svetys vakarienės metu pasakoja anekdotą, kaip meškeriojui vieną dieną labai sekėsi ir kaip jis, kad atrastų sekmingą vietą ir kitą kartą, pasižymėjo ją įpiaudamas valtyje kryžuką.

Visi skaniai juokėsi. Tik mažasis Jonukas nesijuokė. Po kurio laiko jis sako:

— Ištikrųjų būtų juokinga, jei jis kitą kartą meškerioti išplauktų kita valtimi.

Stebėklingas žodelis

Pasakojama, kad Jaltos konferencijos metu Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas kartą išvyko pasivažinėti mašina po Krimo laukus. Bevažiuojant siauru keliu laiko staiga ant kelio atsirado karvė. Jos nuvaryti nuo kelio pirmas išlipęs Rooseveltas, bet visas jo farmiškas sugebėjimas nedavęs vaisių. Tada išlipęs Churchillis. Nedavę vaisių ir jo griežtos komandos bei kitos pastangos. Tada išlipęs pats Stalinas. Priešs prie karvės, jis sušnabždėjęs ją kažką į ausį, ir karvė tuojau nuo kelio nuėjusi.

— Puiku, — sušukęs Rooseveltas. Bet, generalissimus, koki stebėklinga žodelį Jūs žinote, kad ji pasidare tokia nuolanki?

— Labai paprastą, — atsakęs Stalinas. — Aš pasakiau jai, kad, jei bus tokia užsispyrusi, pasiūsiu jai kolchozą.

DR. F. TICKETT

Gydytojas

ir

chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir

7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto

Telef.: WA 3754

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,

ADVOKATAS,

NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis.

Room 204, 221 Victoria St.

office telef. PL 1753,

Res. tel. LY 5797

"EUROPA" FOTO STUDIO

Tel. WA 6849

615 Queen St. W. Toronto

Mūsų specialybė vestuvinės,

šeimų nuotraukos ir spalvoti

portretai

Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto

Tel. EL 6515

Taip jam ir reikia

Raudonosios žvaigždės kolchoze spalio revoliucijos iškilnių išvakarėje kolchozo pirmininkas viešam susirinkime paskelbia pasižymėjusius apdovanotus kolchozininkus:

— Melžėjai Anstazijai Ivanovnai už pavyzdinę darbą ir rūpestį karvėmis skiriama dovana višta ir gaidys.

Susirinkusieji smarkiai ploja ir laimingą sveikina.

— Arklininkui Vasyliui Petrovui, išauginusiui lenktynes laimėjusį žirgą, skiriama dovana batai.

Susirinkusieji dar garsiau ploja.

— Derliaus nuėmimo brigados brigadyriui Ivanui Rostovui, su sava brigada norma išpildžiusiam 190%, dirbant ir šventadieniais, parodžiusiam didelį politinį susipratimą, kad ir visi būtų paskatinti sekti jo pavyzdžiu, skiriama didžioji premija — Stalino raštų rinkinys.

Mirtina tyla. Pagaliau salės gale kažkas pusbalsiu taria:

— Taip jam ir reikia!

Stebėtinąs gyvulys

Agronomas aiškina kolchozininkams sovietų mokslo pasiekimų stebėklus:

— Naujausias mūsų Mičurini-nės biologijos pasiekimas, yra pasiektas mūsų direktoriaus Ly-senk, kuriam pasisekė išauginti visai naują ir labai naudingą galviją, sukerkusį karvę su žirafa. Jis pavadintas Karrafa.

— Kas tai per galviją? — paklausė vienas iš klausytojų.

— Tai toks žolėdis gyvulys labai ilgu kaklu, kuris paėda Bulgarijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Vokietijoje ar Lenkijoje, arba artimesnėse broliškose respublikose, o melžiamas Maskvoje.

Taip išeitų

Petrukas aiškina tetai:

— Man rodos, šiemet susilauksiu broliuko.

— Kodėl taip manai?

— Pernai mamytė sirgo ir par-sivežė iš ligoninės sesutę. Šiemet tėvelis serga.

SHIFF'S

VALYMAS —

PROŠAVIMAS —

PATAISYMAS —

Kalbame lietuviškai

909 Dundas St. West. Toronto

Telefonas EM 4-6649

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

(kampas Euclid Ave.)

Priima vakarais pagal susita-rimą. Tel. WA 9822

AKNŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių

defektams. Iširia akių ner-

vus, kurie dažnai sukelia gal-

vos skaudėjimą ir nervingumą

Kalba slavų kalbomis

470 College St. W. Toronto

Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B. A.

Advokatas — Notaras

73 Adelaide St. W.

Room 322

Telefonas EL 3161

Toronto

Dėmesio!!

Naujas šeimininkas Lietuviškos Valgyklos

"PARK RESTAURANT"

1002 Dundas St. W., Toronto. (Nuo lietuvių bažnyčios pora minučių kelio, prie Montrose Ave. ir parko)
maloniai kviečia mielus tautiečius atsilankyti ir paragauti skaniai, sočiai ir žemomis kainomis pagamintus įvairius valgius, skubiai ir mandagiai patarnaujant nuo 6 val. ryto iki 12 val. nakties. Taipgi turime išsineštinai parduoti krautuvii kainomis įvairių maisto gaminių. Čia gausite ir nakvyne. — Iki paskutinio — nuosirdžiai lauksime.

MARGIS DRUGS

JONAS V. MARGIS Phm B.

19 St. John's Road, (prie 3131 Dundas St. W.)

Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniški vaistai.
Paruošiami vaistai pagal receptus

Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.

Telefonas LAIKOMOS PALANGOS Telefonas

MU-9543 TREJOS DEVYNERIOS MU-9543

JEIGU NORITE NESIOTI GRAŽIAI NUKIRPTUS PLAUKUS

LIETUVIŠKĄ KIRPYKLĄ

867 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave.) TORONTO

Kerpame skubiai. Nesugaišite brangaus laiko.

Sav. Br. Pakėnas

UKRAINEICIAI SAVININKAI

G. LUKE'S

& Electrical Appliance Co.

797-799 Dundas St. W.

Toronto,

Tel. WA 9228 Tel. WA 9228

Parduodame

SKALBIAMAS MAŠINAS

DUODAME ISSIMOKEJIMUI

Kas pirs šias mašinas, gaus 2-ju metų

garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabrike

MOFFAT

Parduodame piano akordeonus

Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskam-

binkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas EM 3-0366

SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY

Rūbų valymas

Mes paimame iš namų ir pristatome. Kainos neaukštos

205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Duona, pyragaičiai, tortai

pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445

BEAVER BREAD LIMITED

103 Lighthouse Ave. Toronto

"Reiškite jausmus gėlemis" — skambinkite AD 1618

Ateitininkų dėmesiai
Vykstantieji į visuotinį suvažiavimą ir norintieji pamatyti vakarinę programą Kanados Tautinėje parodoje rugsėjo 1 d., prašomi skubiai pranešti reikiama bilietų skaičių KAS CV — 310 Euclid Ave., Toronto 3, Ont.
Taip pat, prašome registruotis ir ekskursijai laivu į Niagaros krioklius rugsėjo 3 d.
Suvažiavimas prasidės pamaldomis rugsėjo 1 d. 10 val. ryto Toronto liet. parapijos bažnyčioje. Visus suvažiavimo dalyvius, atvykusius į Torontą, prašome registruotis: 941 Dundas St. W., Tel. EM. 3-4265. KAS CV-ba.

Ateitininkų susirinkimas
Rugpjūčio 23 d. 8 val. vak., "Tėviškės Žiburių" patalpose įvyksta Toronto vyr. ateitininkų kuopos susirinkimas. Bus renkami atstovai į Kanados ateitininkų suvažiavimą.
Kuopos valdyba.

Nauja vadovybė
Rugpjūčio 11 d. išrinkta Toronto vyr. ateitininkų kuopos nauja valdyba: K. Abromaitis, J. Andriulis, K. Ašoklis, Step. Smalinskas ir A. Taujentytė.

Skautų bičiuliams
Toronto skautų "Šatrijos" tuntas rugsėjo 1 d. rengia šokių vakarą. Vakarą įvyks 404 Bathurst St. ukrainiečių salėje 8 val. Šokiams gros studentų kape. Maloniai kviečiame jaunimo ir skautų bičiulius linksmai praleisti vakarą.
Toronto sk. "Šatrijos" Tuntas.

"Dainos" Grupės susirinkimas
Įvyks rugpjūčio 31 d. pas narę Adoną Rusinienę, 89 Euclid Ave. Visos narės ir prijaunčiosios "Dainos" tikslui, maloniai kviečiamos atsilankyti. Susirinkimas bus svarbus keliais atžvilgiais.
M. F. Y-hė.

Inžinieriams ir architektams
Š.m. rugpjūčio mėn. 28 d. 8 val. vak. Torontu, lietuvių bažnyčios salėje, 941 Dundas St. W., šaukiamas PLIAS narių susirinkimas-arbatėlė, kame prašoma dalyvauti su šeimų nariais. Pranešimą padarys ALIAS'centro valdybos pirmininkas inž. A. Mačiūnas iš Niujorko.
PLIAS Kanados sk. V-ba.

Vaikų susirinkimas
Ateinantį penktadienį, rugpjūčio 24 d. 5 val., įvyksta parapijos vaikų susirinkimas. Programa prysidės parapijos salėje, o vėliau bus vyksta į parką.

Jau čiapinėja komunistai
General Electric dirbtuvėse ši pirmadienį paskleista atsisaukimų, kviečiančių darbininkus pradėti streiką, protestuojant prieš pastaruoju metu saugumo pradėtus komunistų darbininkų tarpe tyrimus. Darbininkai politiškai streikui nepritaria.

Sveiksta inž. Šimkus
Po smarkaus krūtinės sužalojimo, ilgesnį laiką gulėjęs Torontu Šv. Mykolo seserų juozapiečių ligoninėje, inž. Šimkus jaučiasi visai sustiprėjęs ir artimoje ateityje žada aplėsti ligoninę. Inžinierius jau ilgesnį laiką darbuojasi savo specialybėje prie Hydro ir kanadiečių tarpe yra įsigijęs gabaus statybos inžinieriaus vardą.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto
Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, rugpjūčio 23-25 d.
1. TRAIL OF LONESOME PINE, spalv. — su Fred Mc Muray, Henry Fonda
2. TWO MUGGS FROM BROOKLYN — Wm. Bendix, Max Bear
Pirmadienį — trečiadienį, rugpjūčio 27-29 d.
1. LIFE WITH FATHER, spalv. — Wm. Powell, Irene Dunne
2. CAPTAIN CHINA — John Payne, Gail Russell

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJO PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Atliekami įvairūs vertėjo patarnavimai
pas advokatus, teismuose, konsulatuose, imigracijos, biznio ir kitose įstaigose. Parašomi anglų kalba raštai, padaromi įvairių dokumentų ir jų norašų notaro patvirtinti vertimai.

Tarpininkaujama apsidraudimui gyvybės nelaimingų atsitikimų ir kit. atvejais

ADOLFAS BAJORINAS
Kreiptis į "Tėviškės Žiburių" redakcijos patalpas
941 Dundas St. W., šokiadieniais nuo 7 val. vak. iki 8 val. vak., išskyrus antradienius. Tel.: EM. 3-4265.
Kitu metu: 43 Thome Cres., Toronto, Ont. Telef.: ME. 8951.

LAS organizacijoje vyksta ne-sklaidumai visuomenėje išsukę spėlojimų, todėl padėčiai nušviesti prašome gerbiama p. Redaktorių patalpinti jū vedama laikraštyje šį mūsų pareiškimą:

1. LAS nėra asmeninė, o visuomeninė organizacija ir ne vienas narys jos negali naudoti savo asmeniniams reikalams.

2. Organizacijos statusas yra priimtas organizacijos visumos daugumos ir tik tokia tvarka gali būti keičiamas.

3. Nė vienas narys negali organizacijos vardą savintis, kaip asmeninę nuosavybę ir jos vardą veikti, kaip jam patinka.

Kadangi šiai tiesai prieštaravo Kanados vietininkijos vicepirmininkas St. Jakubickas — sauvai laudamas lauzė organizacijos statutą ir programą, stengėsi įgyvendinti vadizmo principus, todėl ir kilo organizacijoje nesantaika. Jakubickas su teisėtomis skyr. ir vietininkijos valdybomis nesiskaitė. Reikalavo iš narių statute nenumatytų mokesčių ir kaip tam nekompetingus tokius mokesčius rinko. Narius nesumokėjusius jo reikalaujant mokesčių be skyrus valdybos žinios sauvaiškai šalino iš organizacijos. LAS organizaciją siekė paversti voldemarininkų lageriu. Vietininkijos valdybos nariui p. Miliauskui perspėjus, kad atgyventos idėjos nepriegys, pareiškė: "Vyriausia valdyba greitai viešai deklaruos, kad LAS yra ta pati voldemarininkų organizacija".

Toronto skyr., apsvaustęs padėti, nutarė Jakubicko veiksmus laikyti griauančiais organizaciją ir jį išskyrus narių pašalinti. Š.m. rugpjūčio mėn. 10 d. visuotinis — nepaprastas susirinkimas priėmė rezoliuciją organizacijos padėties reikalui.

Jakubicko įsteigtasis Toronto kitas LAS skyrius, kaip smurto veiksmas prieš teisėtai veikiantį Toronto sk., laikomas nelegaliu. LAS galutinai turi atsispalaiduoti nuo visų buvusių ir esamų vadistinių organizacijų.

LAS veikla turi būti glaudžiai derinama su demokratiškai galvojančia lietuviška visuomene ir demokratiškomis organizacijomis, kovojančiomis dėl Lietuvos laisvės atstatymo.

Jakubicko išsiuntintą raštą, reikalaujantį iš narių statute nenumatytų mokesčių, laikyti nelegaliu.

Vietininkijos valdybos pirmininkas tame rašte savo parašą raštiškai atšaukė.

Visi nariai laikomi pilnateisiais ir toliau. Nariai, kurie nepakeldami buvusio vadizmo principų išstojo, prašomi grįžti į organizaciją.

Visuotinio nepaprasto susirinkimo prezidiumas:
Dr. Barkauskas, Braziukaitis, V. Venckus.
Toronto skyriaus valdyba:
Berneckas, Jurkšaitis, Ant. Tamošaitis, Burmeisteras.
1951 m. rugpjūčio 10 d.

Mielą JONĄ MIGLINĄ
ir
p-lę GENĘ NARBUTAITĘ,
sukūrusius lietuvišką šeimą, nuosirdžiai sveikina ir
Aukščiausiojo Palaimos linki
J. ir P. Navickų šeimos.

stalo; įvažiuoja ratukais didelis virdulys su arbata ir kava ir pradamos vaišės. "Bet kas, kas tokius puikius tortus kepe?", klausia viena po kitos dainietės. Sužinojome, kad tai Sesele Magdalenos gabumais ir triūsų sukurta. Kad ir dideliu kuklumu Sesele Magdalena, apsišarvavusi, vis tik turėjo ateiti, mums neatlaidžiai prašant, kad visos galėtume pamatyti tą darbščią bitelę, kulinarijos virtuozę.

Vienas iš jų puikių tortų — klevo lapas — buvo skirtas laimėjimui. Ta laimingąja buvo Aladona Pundziūtė. Pasikeista garzomis mintimis. **M. F. Y-nė.**

Poliomelyčio susirgimai didėja
Lietuviškoji visuomenė turėtų atkreipti daugiau dėmesio ir stropiai sekti savo vaikus, saugodami juos nuo pervargimų ir masinių susirinkimų, nes poli-

melyčio susirgimų šiemet pasireiškė žymiai daugiau, negu normaliai, o dabar gyvename metų, kada yra didžiulio pavojaus, kada pereiti į epidemijos formas. Torontu rugpjūčio 15 d. užregistruoti 8 nauji susirgimai. Iš jų vienas, 11 metų berniukas mirė. Kiti 7 yra: 5 mergaitės nuo 1 iki 12 mt. ir 2 berniukai — 3-5 m.

Rugpjūčio 16 d. užregistruoti 3 nauji susirgimai: 26 metų moteris, 29 mt. vyras ir 9 mt. berniukas. Iš šių tik vyras su paralyžiaus ženklais.

Rugpjūčio 17 d. užregistruoti vėl 8 nauji susirgimai: 1 moteris 31 mt., 4 berniukai 2-16 mt. ir 3 mergaitės 3 mėn. - 12 mt.

Tuo būdu susirgimų skaičius su perykščiais susirgimais susilygino rugpjūčio 16 d., o sekančią dieną juos prašoko. Tą dieną pernai susirgimų tebuvo 95, o šiemet 101. Šiemet mirė penki.

Latvių Sav. Pagalbos Draugija "Daugavas Vanagi"
Š.m. rugpjūčio mėn. 31 d. 7.45 val. vak. Masaryk Memorial Hall, 212 Cowan St. (Queen ir Lansdown)
R E N G I A
BALETO VAKARĄ
DALYVAUJA buv. LATVIJOS BALETO RYGOJE SOLISTAI.
Įėjimo kaina: \$2.00, \$1.50 ir \$1.00 Stovimos vietos vaikams \$0.50. Bilietai užsakomi telef. KE. 3884, ME. 7606.
Po baleto bus bendri šokiai, griežiant gerai muzikai. Įėjimas į šokius \$1.00. Bus gėrimų.

Be to, baleto koncertai įvyks dar:
LONDON, Ont. — rugpjūčio 30-tą dieną.
HAMILTON, Ont. — rugsėjo 1-ą dieną.
MONTREAL, Que. — rugsėjo 2-ą dieną, 19.30 val.
Paroissiale St. Stanislas salėje, 1371 Laurier Ave. E.

DIDŽIAUSIAS NUOSAVYBIŲ PASIRINKIMAS KANADOJE!
Jei nori pirkti namus (senus ar naujus), restoranus, krautuves, apartamentus ir kitokios rūšies įmones
kreipkis į
ERNEST RIDOUT
Real Estate Ltd.
1172 BAY STREET, TORONTO. TEL. PR. 5761
Mandagus patarnavimas VOKIEČIŲ ir anglų kalbomis.
Prašykite H. TAMMSALU
Mūsų įstaiga HAMILTONE:
prašykite V. VARANGU
913 MAIN STREET EAST. TEL. 9-4121

KLB LOKŲ
Pereitame "T2" numeryje, spausdindami KLB LOKO biuletinį, mes prikerėme pastabą, kad liepos 20 d. priimtas nutarimas — bendraraštis, kuriuo spalio 15 d. apylinkėms nustatomas kaip galutinis terminas lietuvių registracijai baigti ir kortelėms į centrą prisijusti, tebėra nepašalintas. Mums teko patirti, kad šis bendraraštis yra išsiuntintas apylinkių LOKams praėjus savaitę. Mes manome, kad šis nutarimas turėjo būti žinomas visai lietuviškai bendruomenei, ne vien vykdomiesiems organams. Bet tai, žinoma, nėra esminis dalykas. Esminis yra štai koks klausimas.

Jei šis nutarimas nebus skelbiamas viešai, kyla klausimas ar jis išsiuntinėtinas visoms apylinkėms, ar tik toms, kurių vadovybė LOKas pripažįsta, t.y., kurios turi Apyl. LOKus, bet ne valdybas? Registracijos užbaigimo klausimas ir rinkiminių apygardų bei jų kandidatų skaičiaus nustatymas yra svarbus dalykas, nes nuo to priklausys ar visi Kanados lietuviai galės dalyvauti Krašto Tarybos rinkimuose, ar tik tos apylinkės, kurių organizaciją KLB LOKas laiko teisėta. Dabar padaryta klaida gali turėti labai didelių pasekmių. Visuomenė turi visa tai žinoti, nes painiavai iškilus, turės spręsti, kas dėl to kaltas. Iš ankstyvesnių KLB LOK pareiškimų ir rinkiminių taisyklių išėtu, kad jis su apylinkėmis, kurios jau išrinko valdybas, nėnori turėti nieko bendra. Šitokių apylinkių yra, berods, 13, jų tarpe ir gana stambios, pav. Hamiltono. Argi jos gali būti išsikirtos? Mes manome, kad KLB LOKas savo nustatymą turi paskelbti viešai.

Vedybos ir krikštynos
Toronto liet. bažnyčioje praėjusį šeštadienį susituokė: Antanas Kavanavičius su Audrone Savickaitė ir Mykolas Vaišvila su Adele Kukleriu.

Tą pačią dieną buvo dvejose krikštynos: ponai Kuprevičiai, pakrikštijo sūnelį Arūną-Valerijų, o ponai Šarūnai Paulių-Nerį.

Gyd. Dr. Aleksas VALATKA
pradeda medicinos praktiką — 506 Annette Str. (prie Runnime-De Str.) — nuo rugpjūčio 29 d. Ligonius priima pagal susitarimą tel. MU. 9959.

PARDUODAMAS 100 AKRŲ ŪKIS. Geri trobesiai, prie gero kelio ir prie Simcoe ežero. Kaina prieinama. Kreiptis į savininką 339 Quebec Ave. Toronto, Ont.

Išnuomojami 2 kambariai, virtuvė ir sunnūmis. Kreiptis į 5 Pearson Ave.

Išnuomojamas kambarys III-me aukšte vienam arba dviems vyrams. 17 Beatrice Ave.

Išnuomojami penki kambariai su baldais. II-me ir III-me aukšte ir garažas. 108 Geoffrey Str. High. Park rajone.

Išnuomojamas butas iš dviejų kambarių ir virtuvės III aukšte. 146 Close Ave. Labai geras susiekimas. Seno mūro gerai izoliuotas namas. Skambinti vakarais LL. 9397.

Išnuomojami trys kambariai ir virtuvė be baldų suaugusių šeimai. Kreiptis 66 Pendrith Str. Shaw ir Bloor rajone.

Metai Aušros Vartų parapijos bažnytelė
Šiais metais, rugsėjo 8 d. sukanke metal, kaip įsikūrė Aušros Vartų parapijos bažnytelė. Tą pačią dieną yra ir Marijos šventė, tad Montrealyje turėsime dvigubą šventę. Kadangi šią šventę visi tautiečiai turi sutikti garbingai, tad, kad geriau pasiruošus, bus atlaikyta novena. Kiekvieną vakarą, pradedant nuo rugsėjo mėnesio pradžios, 8 val. vakaro, bus laikomos bažnytelėje pamaldos bei sakomos pamokslas. Bus taip pat palaiminimas Svehčiausiuoju. Klebonas J. Kubilius, SJ, ruošdamasis šiai šventei, perspėjo parapijiečius, kad tinkamai susikauptų per tas dienas bei atliktų išpažintį ir priimtų šv. Komuniją.

Ateitininkų susirinkimas
Rugpjūčio 26 d. tuojau po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje įvyks visų ateitininkų susirinkimas. Susirinkime bus aptarti svarbūs reikalai, todėl visų ateitininkų dalyvavimas būtinas.

Kun. J. Navikevičius
magistras
Marijonas kun. J. Navikevičius, Marijos Aukštaitės sūnus, rugpjūčio 10 d. Notre Dame universitete gavo magistro laipsnį už disertaciją "Education in Lithuania 1918-1940". Tolimesnių studijų tęsti kun. J. N. vyksta į Romą.

Jaunųjų at-kų susirinkimas
Užpraėjusį sekmadienį, gerhntis žalia gamta, įvyko Montrelio jaunųjų at-kų susirinkimas. Susirinkime buvo trumpai aptarti įvairūs klausimai, bei nustačius gairės tolimesniam veikimui. Šiame susirinkime dalyvavo ir L. Stankevičius, neseniai į Montrealį atvykęs iš Paryžiaus.

JAV esą susirūpinusios Lietuvos reikalais
Worcester, Mass., lietuviškoji visuomenė, minėdama birželio liūdnuosius įvykius, pasitūte prezidentui Trumanui raštą, prašydama panaudoti savo įtaką, kad būtų sustabdytas žiaurus lietuvių tautos naikinimas.

Worcester šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Petraitis gavo atsakymą į šį raštą Valstybės Departamento, pasirašytą užsienio r. skyr. vedėjo M. Paterson.

Atsakyme sakoma, kad JAV vyriausybė nuolat labai domisi ir yra giliai susirūpinusi "lietuvių tautos gerove". To susirpinimo įrodymas esąs vasar mėn. pradėtos "Voice of America" pastovios lietuviškos programos. Toliau sakoma:

"Pradedant programą, Valstbės sekretoriaus Viešųjų reikalų asistentas p. Edvard J. Barre pabrėžė, kad Jungtinių Valstbijų vyriausybė dar 1940 m. liep mėn. 24 d. yra pareiškusi pagirdinius šios šalies principus d Lietuvos pavergimo, ir kad mūsų laikymąsi šių principų ro faktas, jog mes nepripažino Lietuvos įjungimo į USSR visą laiką pripažįstam diplomatinis ir konsularinius Lietuvos atstovus Jungt. Valstybėms.

Jūs žinia čia pridėdama p nias p. Barrett pareiškimo nuor šas".

Kardinolas kat. mok. reikalu
Toronto kardinolas paskelbė ganytojišką laišką, kreipdamasis į katalikus tėvus ir primindamas jiems didelę katalikiškų mokyklų svarbą mokyklinio amžiaus vaikams. Kardinolas taip pat kreipiasi į naujai į Kanadą atvykusius katalikus, kad suprastų bendrą Kanados vyskupų nusistatymą katalikiško auklėjimo ir kat. mokyklų reikalui.

Pranešimas
Visais apsidraudimo reikalais ir mokesčių už draudimą apsimokėjimo reikalu už rugpjūčio mėn. maloniai prašome kreiptis 1212 Dundas Str. W. tel. LA. 9547.
J. Beržinskas.

Dėmesio!
pergabena baldus, bagažą ir kitokį transporto patarnavimą pigiai atlieka STANLEY VASARAS (latvis)

Gabenama ir į užmiestį
9 Delaware Ave. Toronto, Ont. Telef. (nuo 6 val. vak.) OL 140

AR JUS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?

PAR DUODAMA:

1. \$15.000. 9-nių kambarių namas su 2-jų mašinų garažu. Vandeniu ir alyva apšildomas. Įmokėti apie \$7.000.

2. \$14.000. 8-nių kambarių namas su dviejų mašinų garažu, alyva apšildomas. Įmokėti apie \$6.000.

3. \$12.000. 6-šių kambarių namas, vandeniu apšildomas, garažas. Įmokėti apie \$3.000.

Kreiptis: A. GARBENIS — vakarais — HY. 1543 arba V. ANDREJAUSKAS-Andrews

H. M. DAVY & Co
REAL ESTATE BROKERS

105 RONCESVALLES AVE. TEL. LA. 2763 arba LA. 6101